

**«Μελέτη για το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας»**

Πράξη: «Εξειδικευμένη υποστήριξη του Μηχανισμού – Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων»

Κωδ. ΟΠΣ 5001377 του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020

## **Παραδοτέο Π.2.**

*Π.2.1. Αρχείο απαντήσεων που συμπλήρωσαν οι φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας*

*Π.2.2. Ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων*

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ  
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ  
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΕΚΥΠ)**



**NOISIS ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Α.Ε.**



27 Δεκεμβρίου 2022



Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
1.1    Περίληψη.....	4
1.2    Αντικείμενο και στόχος του Παραδοτέου Π2.....	5
2.    ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ.....	12
2.1    Ερευνητική μεθοδολογία του Παραδοτέου Π.2 .....	12
2.2    Ερευνητικά εργαλεία.....	19
2.3    Περιορισμοί και ζητήματα κατά τη διεξαγωγή της έρευνας .....	21
3.    ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΡΥΜΑΤΩΝ .....	23
3.1    1 <sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο .....	23
3.1.1    Ποιο είναι το προφίλ των δραστών (κοινωνικό-δημογραφικά χαρακτηριστικά) που έχουν παρακολουθήσει τα ειδικά συμβουλευτικά-θεραπευτικά προγράμματα τα έτη 2019-2021; .....	23
3.2    2 <sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο .....	36
3.2.1    Αξιολόγηση των ειδικών συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων που υλοποιούν οι συμμετέχοντες φορείς για τους θύτες ενδοοικογενειακής βίας.....	36
4.    ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ .....	57
4.1    Συμπεράσματα .....	57
4.2    Προτάσεις.....	64
5.    ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	67
5.1    Ελληνική βιβλιογραφία .....	67
5.2    Ξενόγλωσση βιβλιογραφία .....	68
6.    ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	71
6.1    Παράρτημα 1.....	71
6.2    Παράρτημα 2.....	79



## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### 1.1 Περίληψη

Η παρούσα έρευνα διεξήχθη με απώτερο σκοπό την κατάρτιση του προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας και την αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "Μελέτη για το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας".

Στην έρευνα συμμετείχαν εκπρόσωποι των φορέων που υλοποιούν προγράμματα θεραπείας και συμβουλευτικής στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης, έπειτα από παραπομπές που γίνονται από τις Εισαγγελικές Αρχές. Η έρευνα έλαβε χώρα σε όλη την επικράτεια και συγκέντρωσε στοιχεία και δεδομένα προκειμένου να σκιαγραφήσει το προφίλ των θυτών (άνδρες και γυναίκες), καθώς επίσης και να αναδείξει τη διάσταση του φύλου στο φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας. Επιπλέον, σκοπό της παρούσας έρευνας αποτέλεσε και η ανάδειξη αποτελεσματικών τρόπων δόμησης των συμβουλευτικών - θεραπευτικών προγραμμάτων στο πλαίσιο των οποίων εντάσσονται δράστες ενδοοικογενειακής βίας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας βασίστηκαν σε δεδομένα από **199** υποθέσεις δραστών που εντάχθηκαν σε προγράμματα θεραπείας - συμβουλευτικής από διάφορες περιοχές της χώρας.

Στην δεύτερη ενότητα της παρούσας έκθεσης γίνεται αναφορά στη μεθοδολογία και στα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διεξαγωγή της έρευνας, ενώ στην τρίτη ενότητα γίνεται η ανάλυση των αποτελεσμάτων που συλλέχθηκαν από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, με την επιπρόσθετη παράθεση των σχετικών πινάκων και διαγραμμάτων. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν ότι η ενδοοικογενειακή βία, πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες, λόγω



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

φύλου, γεγονός που δίνει έμφαση στην εκτεταμένη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που η χώρα δεν έχει την πολυτέλεια να παραβλέπει.

Εν τέλει, η παράθεση των συμπερασμάτων και τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση, ήταν δυνατά χάρη στη συμμετοχή και στις απαντήσεις που δόθηκαν από τους εκπροσώπους των φορέων που συμμετείχαν στην έρευνα, οι οποίοι αφιέρωσαν τον πολύτιμο χρόνο τους για να διαθέσουν τις απαραίτητες πληροφορίες και δεδομένα.

## 1.2 Αντικείμενο και στόχος του Παραδοτέου Π2

Στο πλαίσιο του έργου «Μελέτη για το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας» που αποτελεί το υπο-έργο 7 της Πράξης: «Εξειδικευμένη υποστήριξη του Μηχανισμού – Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων» του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020», διεξήχθη η παρούσα έρευνα ως μέρος του **Παραδοτέου 2: «Αποτελέσματα της ποσοτικής έρευνας των υφιστάμενων θεραπευτικών προγραμμάτων δραστών ενδοοικογενειακής βίας»**.

Το Παραδοτέο αποτελείται από δύο διακριτά μέρη:

**A) Π.2.1.** Αρχείο απαντήσεων που συμπλήρωσαν οι φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας

**B) Π.2.2.** Ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων

Πιο συγκεκριμένα, η παρούσα έρευνα έχει ως αντικείμενο:

- Να σκιαγραφήσει το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας (κοινωνικό-δημογραφικά χαρακτηριστικά), που έχουν ενταχθεί και έχουν παρακολουθήσει τα ειδικά συμβουλευτικά-θεραπευτικά προγράμματα κατά το χρονικό διάστημα των τριών ετών (2019, 2020, 2021), παρεχόμενα από



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



φορείς που τα υλοποιούν σε εθνικό επίπεδο, έπειτα από παραπομπές που δέχονται από τις Εισαγγελικές Αρχές. Διακριτή αναφορά γίνεται στον δράστη που άσκησε για πρώτη φορά ενδοοικογενειακή βία και στον δράστη που ασκεί ενδοοικογενειακή βία κατ' εξακολούθηση.

- Να εξετάσει τους υφιστάμενους τρόπους δόμησης των συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων δραστών ενδοοικογενειακής βίας.
- Να ερευνήσει την θυματοκεντρική ή όχι προσέγγιση των προγραμμάτων, μέσω των μέτρων που λαμβάνονται εντός των προγραμμάτων θυτών (άνδρες και γυναίκες), για την προάσπιση της ασφάλειας και των δικαιωμάτων των γυναικών θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, καθώς επίσης και μέσω της συνεργασίας με τις ειδικές υπηρεσίες υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας, για την εφαρμογή αυτών των μέτρων.
- Να ερευνήσει, εάν και με ποιο τρόπο ενσωματώνεται η έμφυλη διάσταση της βίας κατά των γυναικών στα προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας.
- Να κοστολογήσει τα σχετικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας και να αναφέρει τις πηγές χρηματοδότησής τους.
- Να προτείνει πρωτοβουλίες ή άλλες ενέργειες για:
  - α) τη βελτίωση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και
  - β) τη διαδικασία αντιμετώπισης των δραστών ενδοοικογενειακής βίας για την έγκαιρη προστασία των γυναικών θυμάτων (και των παιδιών τους).

Οι στόχοι της έρευνας είναι:

- Η αξιολόγηση των συμβουλευτικών - θεραπευτικών προγραμμάτων.
- Η ωρίμανση αναγκαίων νομοθετικών μέτρων ή/και άλλων μέτρων για την εκπόνηση ή υποστήριξη προγραμμάτων που αποσκοπούν στο να οδηγήσουν τους δράστες ενδοοικογενειακής βίας προς την υιοθέτηση μιας μη βίαιης συμπεριφοράς στις διαπροσωπικές σχέσεις με σκοπό την πρόληψη της περαιτέρω βίας και την αλλαγή των βίαιων συμπεριφορικών προτύπων.





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- Η συμβολή στη βελτιστοποίηση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων στην ενδοοικογενειακή βία.

Η μελέτη, μέρος της οποίας αποτελεί η εν λόγω έρευνα, προτάθηκε στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)<sup>1</sup>. Η διεξαγωγή την έρευνας αποτελεί την βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη προτύπων και εργαλείων τα οποία θα λειτουργήσουν με διττό ρόλο.

Η έρευνα ενσωμάτωσε την ποσοτική μέτρηση του αντίκτυπου της βίαης ή/και καταχρηστικής συμπεριφοράς των δραστών, με σκοπό να γίνει το πρώτο βήμα για τη μέτρηση της αλλαγής του αντίκτυπου αυτού εντός μιας σχέσης (υφιστάμενης ή παρελθούσης).

Η έρευνα αποσκοπεί στο να συνεισφέρει στην παρακολούθηση και αξιολόγηση των συμβουλευτικών - θεραπευτικών προγραμμάτων δραστών που ήδη εφαρμόζονται από τους αρμόδιους φορείς σε όλη την επικράτεια.

Επίσης, σκοπός της έρευνας είναι να αποτελέσει σημείο αναφοράς και σύγκρισης με αντίστοιχες έρευνες των υπόλοιπων κρατών της Ευρώπης, και θεμέλια βάση για το διάλογο και την συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς για την ουσιαστική και ολιστική αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Η μελέτη, στο πλαίσιο της οποίας εντάσσεται η έρευνα, θα συμβάλλει και στην ανταπόκριση της χώρας ως προς τις υποχρεώσεις των άρθρων: 11 «Συλλογή δεδομένων και έρευνα»<sup>2</sup>, 16 «Προληπτική παρέμβαση και θεραπευτικά

<sup>1</sup> Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης). Το κείμενο της Σύμβασης, διαθέσιμο (στα αγγλικά), [εδώ](#).

<sup>2</sup> Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, στο άρθρο 11 παρ. 1. περ. β (Συλλογή δεδομένων και έρευνα) αναφέρει ρητά: Τα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση υποστήριξης της έρευνας στον τομέα όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης με στόχο την μελέτη [...] της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έχουν ληφθεί [...].



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΑΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

προγράμματα»<sup>3</sup> και 68 «Διαδικασία» της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, για την υποβολή στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, έκθεσης με βάση ερωτηματολόγιο που έχει συνταχθεί από την GREVIO (Ομάδα Εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της βίας εναντίον γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας)<sup>4</sup>.

<sup>3</sup> Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, στο άρθρο 16 (προληπτική παρέμβαση και θεραπευτικά προγράμματα) αναφέρει ρητά:

«1. Τα Μέρη θα λαμβάνουν τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα για την εκπόνηση ή υποστήριξη προγραμμάτων που αποσκοπούν στο να διδάξουν τους δράστες ενδοοικογενειακής βίας να υιοθετούν μία μη βίαιη συμπεριφορά στις διαπροσωπικές σχέσεις με αντικειμενικό σκοπό την πρόληψη της περαιτέρω βίας και την αλλαγή των βίαιων συμπεριφορικών προτύπων.

2. Τα Μέρη θα λαμβάνουν τα αναγκαία νομοθετικά ή άλλα μέτρα προκειμένου να καταρτίσουν ή υποστηρίξουν προγράμματα θεραπευτικής αντιμετώπισης που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν τους δράστες, συγκεκριμένα τους δράστες σεξουαλικών αδικημάτων, να κατολισθήσουν σε επανάληψη της εγκληματικής τους πράξης.

3. Κατά τη λήψη των ανωτέρω μέτρων που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2, τα Μέρη διασφαλίζουν όπως η προστασία ή η υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θυμάτων αποτελέσουν πρωταρχικό μέλημα και ότι, όπου απαιτείται, τα προγράμματα αυτά εκπονούνται και εφαρμόζονται σε στενή συνεργασία με τις εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης για τα θύματα.»

<sup>4</sup><https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900016805c95b0>



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΑΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

## Π.2.1.

**Π.2.1. Αρχείο απαντήσεων που συμπλήρωσαν οι φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας**

9



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Το αρχείο απαντήσεων που συμπλήρωσαν οι φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας, όπως αυτά προέκυψαν από την ηλεκτρονική πλατφόρμα που φιλοξένησε την διεξαγωγή της έρευνας, συνοδεύουν σε ηλεκτρονική μορφή το Παραδοτέο Π.2, υπό την ονομασία **Π.2.1**.

Το αρχείο **Π.2.1** περιέχει τα κάτωθι υπο-αρχεία:

- **1\_Ερωτηματολόγιο\_1\_Export\_Survey** (αρχείο excel)

Περιέχει τις απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν για το 1<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο, όπως αυτό αντλήθηκε από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.

- **2\_Ερωτηματολόγιο\_2\_Export\_Survey** (αρχείο excel)

Περιέχει τις απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν για το 2<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο, όπως αυτό αντλήθηκε από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.

- **3\_ΕΡΩΤ\_1\_Slides** (αρχείο power point)

Περιέχει στατιστική παρουσίαση σε πίνακες και διαγράμματα των απαντήσεων του 1ου Ερωτηματολογίου, όπως αυτό αντλήθηκε από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.

- **4\_ΕΡΩΤ\_2\_Slides** (αρχείο power point)

Περιέχει στατιστική παρουσίαση σε πίνακες και διαγράμματα των απαντήσεων του 2ου Ερωτηματολογίου, όπως αυτό αντλήθηκε από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.

- **5\_Πίνακας Φορέων-Συμμετοχή** (αρχείο excel)

Περιέχει την κατάταξη των φορέων που προσκλήθηκαν για συμμετοχή στην έρευνα και την αντίστοιχη ανταπόκρισή τους.

- **6\_Αλληλογραφία\_Προσκληση\_συμμετοχής** (ηλεκτρονικός φάκελος αρχείων)

Περιέχει τα κάτωθι αρχεία,

**Αλληλογραφίες 1** – Αλληλογραφίες με φορείς που ενημέρωσαν γραπτώς την αδυναμία συμμετοχής (5 φορείς)

**Αλληλογραφίες 2** – Αλληλογραφίες με φορείς που ενημέρωσαν τηλεφωνικά την αδυναμία συμμετοχής (5 φορείς)

**Αλληλογραφίες 3** – Αλληλογραφίες με φορείς που αρχικά δήλωσαν θετική στάση για συμμετοχή αλλά δεν προέβησαν σε απάντηση των ερωτηματολογίων (7 φορείς)

**Αλληλογραφίες 4** – Αλληλογραφίες με φορείς που δεν είχαν καμία ανταπόκριση στις αλληλογραφίες και τηλεφωνικές επικοινωνίες (3 φορείς).

**5- Επικοινωνία με ΕΚΚΑ** - Αλληλογραφία με τον φορέα για ορισμό τηλεδιάσκεψης και επιπλέον πληροφορίες περί δυνατότητας συμμετοχής.



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΑΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

## Π.2.2.

### Π.2.2. Ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## 2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

### 2.1 Ερευνητική μεθοδολογία του Παραδοτέου Π.2

Η έρευνα διεξήχθη από την 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου έως την 31<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2022 από την εταιρεία **NOISIS Σύμβουλοι Ανάπτυξης Α.Ε.** σε συνεργασία με το **Κέντρο Ευρωπαϊκού και Συνταγματικού Δικαίου** - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου.

Η διεξαγωγή της έρευνας εκκίνησε αφού λήφθηκαν οι σχετικές εγκρίσεις από την Αναθέτουσα Αρχή.

Προκειμένου να γίνει η συλλογή πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων που συγκεντρώθηκαν σε ένα ολοκληρωμένο αναλυτικό πλαίσιο, εφαρμόστηκε ένας συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων για την επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Ως οδηγός για την επιλογή των συμμετεχόντων φορέων, χρησιμοποιήθηκε η υπάρχουσα χαρτογράφηση των φορέων που, στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης, υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες ενδοοικογενειακής βίας και δέχονται παραπομπές από τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών της χώρας. Η χαρτογράφηση καταρτίστηκε από το Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ), το οποίο, έπειτα από επικοινωνία με τις 63 Εισαγγελίες Πρωτοδικών, κατέγραψε και χαρτογράφησε τους φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες ενδοοικογενειακής βίας και συνεργάζονται με τις Εισαγγελίες σε τοπικό επίπεδο. Βάσει των δεδομένων της χαρτογράφησης του Παρατηρητηρίου Ισότητας των Φύλων, επιλέχθηκαν σαράντα τέσσερις (44) φορείς, οι οποίοι αναλαμβάνουν παραπομπές υποθέσεων θυτών (άνδρες και γυναίκες) στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης από σαράντα (40) Εισαγγελίες Πρωτοδικών σε όλη την επικράτεια. Οι υπόλοιπες Εισαγγελίες δεν παραπέμπουν υποθέσεις θυτών (άνδρες και γυναίκες) σε φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες λόγω της έλλειψης δομών, των ελάχιστων περιπτώσεων ποινικής



διαμεσολάβησης καθώς και της μη χρήσης των διατάξεων του νόμου 3500/2006<sup>5</sup> που τροποποιήθηκε από τον νόμο 4531/2018<sup>6</sup>, για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η προσέγγιση των φορέων έγινε κατά τρόπο ad hoc από το αρμόδιο μέλος της Ομάδας Έργου, το οποίο επικοινωνήσε τηλεφωνικά με εκπροσώπους και επιστημονικά υπεύθυνους των φορέων που ανταποκρίθηκαν, με σκοπό την ενημέρωσή τους σχετικά με την διεξαγωγή της έρευνας, τους σκοπούς της και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Προς τους φορείς αυτούς, απεστάλη πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email), συνοδευόμενη από επισυναπτόμενο Έντυπο Πληροφόρησης συμμετεχόντων, που περιείχε πληροφορίες για την έρευνα, καθώς και τους 2 ηλεκτρονικούς συνδέσμους των Ερωτηματολογίων που οδηγούσαν σε περιβάλλον ηλεκτρονικής πλατφόρμας αυτόματης συλλογής δεδομένων.

Ακολούθησαν τηλεφωνικές επικοινωνίες για την επιβεβαίωση λήψης της πρόσκλησης και τυχών επεξηγήσεις, είτε για την έρευνα, είτε για τεχνικά ζητήματα της διαδικασίας διεξαγωγής της έρευνας.

Για την συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων δόθηκε χρονικό διάστημα δύο μηνών, σύμφωνα και με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου.

Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας - προς τους φορείς που δεν ανταποκρίνονταν με συμμετοχή - πραγματοποιήθηκαν εκ νέου δύο επιπλέον κύκλοι τηλεφωνημάτων, καθώς επίσης απεστάλησαν τουλάχιστον δύο ηλεκτρονικές αλληλογραφίες ως ευγενική υπενθύμιση, με σκοπό την παρότρυνσή τους σε συμμετοχή.

<sup>5</sup> Νόμος 3500/2006 «Για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 232/24.10.2006), διαθέσιμος [εδώ](#).

<sup>6</sup> Νόμος 4531/2018 (ΦΕΚ Α' 62/ 05.04.2018), με τον οποίο το Ελληνικό Κοινοβούλιο κύρωσε τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) και με τις ρυθμίσεις του (άρθρο 3), διευρύνθηκαν τα πρόσωπα της οικογένειας σε σχέση με αυτά του ν.3500/2006, διαθέσιμος [εδώ](#).



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

Επιπλέον, έπειτα από αίτημα των εκπροσώπων των τριών παραρτημάτων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α) που υλοποιεί σχετικά προγράμματα, σε κάποια τμήματα της επικράτειας και, παρέχει υπηρεσίες στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη, πραγματοποιήθηκε τηλεδιάσκεψη για την παρουσίαση της έρευνας και επιπρόσθετη ενημέρωση.

Σαράντα τέσσερις (44) φορείς (ποσοστό 100%) των φορέων που διατέθηκαν από το Παρατηρητήριο, προσκλήθηκαν για να συμμετάσχουν στην έρευνα. Όπως αποτυπώνεται και στον **Πίνακα 1.1**, από το σύνολο αυτό, σαράντα ένα (41) φορείς (ποσοστό 93% εκ του του συνόλου, δηλαδή άνω του 80% ποσοστό που είχε τεθεί ως ελάχιστο όριο των φορέων που θα προσεγγίζονταν και θα καλούνταν για συμμετοχή στην έρευνα) ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση για συμμετοχή στην διεξαγωγή της έρευνας.

Είκοσι τέσσερις (24) φορείς (ποσοστό 54% του συνόλου των φορέων) προέβησαν σε διαδικασία καταχώρησης απαντήσεων στα Ερωτηματολόγια (1 και 2) της έρευνας, (βλ. **Πίνακα 1.2**), δέκα (10) φορείς (23% του συνόλου των φορέων) δήλωσαν (5 τηλεφωνικά και 5 γραπτώς) ότι αδυνατούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία της έρευνας, ενώ επτά (7) φορείς (16% του συνόλου των φορέων) δήλωσαν αρχικά θετική ανταπόκριση για συμμετοχή χωρίς όμως να προβούν σε συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων, τρεις (3) φορείς (7% του συνόλου των φορέων) δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και ούτε στις τηλεφωνικές επικοινωνίες.

Από τα στοιχεία που καταχωρήθηκαν από τους συμμετέχοντες φορείς, προκύπτει η δυνατότητα ασφαλούς εξαγωγής συμπερασμάτων για τον υπό έρευνα πληθυσμό, καθώς οι εν λόγω φορείς, (τα 3 παραρτήματα του Ε.Κ.Κ.Α., Κέντρο Ψυχικής Υγείας Βόλου, Βία Stop, ΚΕΘΕΑ Χίος, Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας Δήμου Χίου, Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου, ΜΚΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΜΨΥ Λακωνίας, όπως και οι υπόλοιποι φορείς, (βλ. **Πίνακα 1.2**) είναι **οι πλέον αρμόδιοι και εξειδικευμένοι στη διαχείριση υποθέσεων θυτών** (άντρες και γυναίκες), που εντάσσονται στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης στην



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ







Ελλάδα και, από τα δεδομένα τους, μπορούν τα εξαχθούν αξιόλογα αποτελέσματα για την εν λόγω έρευνα».

### Πίνακας 1.1: Αποτύπωση φορέων που προσκλήθηκαν στην έρευνα

	Αριθ.	%
Φορείς που προσκλήθηκαν για συμμετοχή	44	100%
Φορείς που απάντησαν στα ερωτηματολόγια	24	54%
Φορείς που δήλωσαν θετική ανταπόκριση χωρίς ολοκλήρωση συμμετοχής	7	16%
Αδυναμία συμμετοχής (γραπτή ή τηλεφωνική ενημέρωση)	10	23%
Φορείς που δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση ούτε στις τηλεφωνικές επικοινωνίες	3	7%

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας, από τα καταχωρημένα στοιχεία από τους φορείς (βλ. Πίνακα 1.2), παρατηρείται ότι, ένας (1) φορέας (το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΕΚΚΑ), με 3 παραρτήματα στην επικράτεια, αναλαμβάνει παραπομπές από οχτώ (8) διαφορετικές Εισαγγελικές Αρχές της χώρας (Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Βέροιας, Έδεσσας, Κατερίνης, Κιλκίς, Πολύγυρου Χαλκιδικής, Πειραιά), ένας φορέας (Βία Stop) αναλαμβάνει υποθέσεις θυτών από τρεις (3) διαφορετικές Εισαγγελίες της χώρας (Αλεξανδρούπολης, Δράμας, Καβάλας) και ένας (1) φορέας (Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Λακωνίας) αναλαμβάνει υποθέσεις από δύο (2) Εισαγγελίες (Γυθείου, Σπάρτης).

**Πίνακας 1.2:** Πίνακας των Φορέων που συμπλήρωσαν τα Ερωτηματολόγια καθώς και των Εισαγγελικών Αρχών της χώρας από όπου παραπέμπονται υποθέσεις θυτών (άνδρες και γυναίκες).

Αριθ.	Φορείς που συμπλήρωσαν τα Ερωτηματολόγια	Απάντηση 1 <sup>ο</sup> Ερωτ./λόγιο	Απάντηση 2 <sup>ο</sup> Ερωτ./λόγιο	Εισαγγελία Πρωτοδικών που παραπέμπει
1	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Αθηνών	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Αθηνών
	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης Φοίνικα Θεσσαλονίκης	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Θεσσαλονίκης, Βέροιας, Έδεσσας, Κατερίνης, Κιλκίς, Πολύγυρου





				Χαλκιδικής
	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Πειραιά	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Πειραιά
2	Βία Stop- Ινστιτούτο Πρόληψης και Θεραπείας της Βίας και Προώθησης της Ισότητας των Φύλων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Αλεξανδρούπολης, Δράμας, Καβάλας
3	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Άμφισσας
4	Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας - Παιδείας - Πολιτισμού του Δήμου Βέροιας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Βέροιας
5	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Λακωνίας, της Αποστολής (ΜΚΟ).	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Γυθείου, Σπάρτης
6	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κεφαλονιάς, Ιθάκης & Ζακύνθου, της Μετάβασης (ΑΜΚΕ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Ζακύνθου
7	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ηγουμενίτσας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Θεσπρωτίας
8	Κέντρο Κοινότητας Θηβαίων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Θηβών
9	Κέντρο Κοινότητας Αλιάρτου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	
10	Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύλου - Νέστορος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Κυπαρισσίας
11	Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κω	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Κως
12	Τμήμα Υποστήριξης Έρευνας και Κοινωνικής Αρωγής της Διεύθυνσης Πρόνοιας του Δήμου Λαρισαίων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Λάρισας
13	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Λασιθίου «Η Αρωγή»	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Λασιθίου
14	Τμήμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Διεύθυνσης Δημόσια Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας του Δήμου Ναυπλίων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Ναυπλίου
15	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ορεστιάδας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Ορεστιάδας
16	Κοινωνική Υπηρεσία Δήμου Κερατσινίου- Δραπετσώνας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Πειραιά
17	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Ρεθύμνου
18	Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Γενικό Νοσοκομείο	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Σάμου



	Σάμου			
19	«Συν-ειρμός» - Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Τρικάλων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Τρικάλων
20	Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής, Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, Περιφέρεια Πελοποννήσου	ΟΧΙ	ΝΑΙ	Τρίπολης
21	Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας – Ψυχολόγος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Φλώρινας
22	Τμήμα Προνοίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Χίου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Χίου
23	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων - ΚΕΘΕΑ ΧΙΟΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Χίου
24	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Βόλου	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Βόλου

**Πίνακας 1.3:** Πίνακας αποτύπωσης φορέων που δήλωσαν αδυναμία συμμετοχής

Αριθ.	Φορείς δήλωσαν αδυναμία συμμετοχής	Ενημέρωση	Εισαγγελία
1	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Δράμας	Γραπτή	Δράμας
2	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων - Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων	Γραπτή	Ιωαννίνων
3	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Καβάλας	Γραπτή	
4	Ψυχιατρικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Κομοτηνής « Σισμανόγλειο»	Γραπτή	Ροδόπης
5	Κέντρο Ημέρας Ψυχικής Υγείας Χίου (ΜΚΟ Αποστολή)	Γραπτή	Χίου
6	Συμβουλευτικό Κέντρο Στήριξης Οικογενειας Δήμου Πέλλας (ΔΗΚΕΠΑΠ)	Τηλεφωνική	Γιαννιτσών
7	Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Γενικό Νοσοκομείο Καρπενησίου	Τηλεφωνική	Ευρυτανίας
8	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κεφαλονιάς, Ιθάκης & Ζακύνθου, της Μετάβασης (ΑΜΚΕ)	Τηλεφωνική	Κεφαλληνίας
9	Κέντρο Ψυχικής Υγείας και Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Νοσοκομείου Κεφαλονιάς	Τηλεφωνική	Κεφαλληνίας
10	"Μαμάτσειο" Γενικό Νοσοκομείο Κοζάνης	Τηλεφωνική	Κοζάνης



**Πίνακας 1.4:** Πίνακας αποτύπωσης φορέων που αρχικά ανταποκρίθηκαν θετικά αλλά δεν προέβησαν σε απάντηση ερωτηματολογίων

Αριθ.	Φορείς που αρχικά ανταποκρίθηκαν θετικά αλλά δεν προέβησαν σε απάντηση ερωτηματολογίων	Εισαγγελία
1	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κοζάνης	Γρεβενών
2	Ιατρείο Οικογενειακής Θεραπείας	
3	Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου	Ηρακλείου
4	Τμήμα Μέριμνας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Καρδίτσας	Καρδίτσας
5	Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Γενικό Νοσοκομείο Σερρών	Σερρών
6	Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Γενικό Νοσοκομείο Χανίων	Χανίων
7	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Χίου (ΑΜΚΕ - Δίκτυο Ψυχαργός)	Χίο

**Πίνακας 1.5:** Πίνακας αποτύπωσης φορέων που δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και δεν απάντησαν σε τηλεφωνική επικοινωνία

Αριθ.	Φορείς που δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και δεν απάντησαν σε τηλεφωνική επικοινωνία	Εισαγγελία
1	Κέντρο Κοινωνικής Προστασίας - Αλληλεγγύης, Παιδείας και Περιβάλλοντος (ΝΠΔΔ)	Αλεξανδρούπολης
2	Κέντρο Κοινότητας Τανάγρας	Θηβών
3	Ψυχιατρικό Τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Χίου	Χίου

κατ' αποκλειστική πρωτοβουλία

Η έρευνα βασίστηκε σε στοιχεία και δεδομένα που ελήφθησαν των συμμετεχόντων φορέων, οι οποίοι διέθεσαν για την έρευνα **199** υποθέσεις θυτών (άνδρες και γυναίκες) ενδοοικογενειακής βίας που, κατά τα έτη 2019, 2020 και 2021, εντάχθηκαν και ολοκλήρωσαν παρεχόμενα θεραπευτικά-συμβουλευτικά προγράμματα στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης. Οι υποθέσεις αποτελούν μέρος του συνόλου των **504** υποθέσεων που παραπέμφθηκαν από τις Εισαγγελικές αρχές διαφόρων περιοχών της χώρας και διαχειρίστηκαν από τους συμμετέχοντες φορείς στην έρευνα προκειμένου να παρακολουθήσουν ολοκληρωμένο πρόγραμμα θεραπείας.



## 2.2 Ερευνητικά εργαλεία

Η δομή της διεξαγωγής της έρευνας είχε το πλεονέκτημα να διευκολυνθεί η ενημέρωση των συμμετεχόντων καθώς και η συλλογή των δεδομένων, βάσει εργαλείων που παρείχαν τη δυνατότητα να καθοδηγήσουν τους συμμετέχοντες από την αρχή έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

- Για την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν τα πρότυπα ερωτηματολόγια (1<sup>ο</sup> **Ερωτηματολόγιο** & 2<sup>ο</sup> **Ερωτηματολόγιο**) (βλ. Παράρτημα 1) που είχαν συνταχθεί στο πλαίσιο του Παραδοτέου Π.1.2. «Σχεδιασμός στρατηγικής και μεθοδολογίας της ποιοτικής (ημιδομημένες συνεντεύξεις ή *focus groups*) και ποσοτικής έρευνας (Ερωτηματολόγια)» και περιείχαν το σύνολο των ερωτημάτων που απευθύνθηκαν προς τους συμμετέχοντες φορείς.

Τα Ερωτηματολόγια παρείχαν τη δυνατότητα συγκέντρωσης των απαραίτητων πληροφοριών για την ανάλυση των δεδομένων, σχετικά με το προφίλ των δραστών, καθώς και τη διαδικασία διαμεσολάβησης και υλοποίησης θεραπευτικών προγραμμάτων από τους αρμόδιους φορείς. Τα πρότυπα ερωτηματολόγια αποτελούνταν από «κλειστές» και «ανοικτές» ερωτήσεις. Στις «κλειστές» ερωτήσεις οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να επιλέξουν μεταξύ των προκαθορισμένων απαντήσεων, ενώ οι «ανοικτές» ερωτήσεις επέτρεπαν στους συμμετέχοντες να απαντήσουν καταθέτοντας, σε πλαίσιο κειμένου, τις δικές τους απόψεις.

Τα Ερωτηματολόγια ήταν περιεκτικά ως προς την πληροφορία που συγκεντρώθηκε. Το 1<sup>ο</sup> περιείχε 12 ερωτήματα στατιστικού τύπου που αφορούσαν στο προφίλ των δραστών και το 1<sup>ο</sup> περιείχε 17 ερωτήματα που αφορούσαν στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Ορισμένα ανοικτού τύπου ερωτήματα χρησιμοποιήθηκαν για την αιτιολόγηση των απαντήσεων σε ειδικά ζητήματα σημαντικού ενδιαφέροντος.



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- Οι ερωτώμενοι, προκειμένου να απαντήσουν στα Ερωτηματολόγια, ακολούθησαν δύο ηλεκτρονικούς συνδέσμους που οδήγησαν στη ροή του συνόλου των ερωτήσεων και φιλοξενήθηκαν στην ερευνητική ηλεκτρονική πλατφόρμα στο διαδίκτυο **Survey Monkey**. Η ηλεκτρονική μορφή των ερωτήσεων προέβλεπε τη συμπλήρωση και την αυτόματη καταχώρησή τους σε βάση δεδομένων, η οποία επέτρεψε τη διευκόλυνση της γραφιστικής αποτίμησης των στατιστικών δεδομένων σε κατανομές συχνοτήτων και διαγράμματα.
- Με την πρόσκληση συμμετοχής, απεστάλη και το **Έντυπο Πληροφόρησης συμμετεχόντων στην Έρευνα**, (βλ. Παράρτημα 2), που περιείχε τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα, (σκοπό, λόγους επιλογής των συμμετεχόντων, οδηγίες προς τους εκπροσώπους των φορέων για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, πολιτική διαχείρισης των προσωπικών δεδομένων, καθώς και τους συνδέσμους εισόδου στο ηλεκτρονικό περιβάλλον των δύο Ερωτηματολογίων).
- Προς τους εκπροσώπους των φορέων, μέσω του Εντύπου Πληροφόρησης αλλά, σε αρκετές περιπτώσεις, και διά τηλεφωνικών επικοινωνιών, παρασχέθηκαν κατευθύνσεις και δόθηκαν σαφείς οδηγίες σχετικά με τη συμμετοχή στην έρευνα και τη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων.
- Οι συμμετοχή στην έρευνα ήταν πλήρως ανώνυμη και οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να συναινέσουν για τη συλλογή και τη χρήση των δεδομένων προς ανάλυση των αποτελεσμάτων.
- Σε συνέχεια της συγκέντρωσης του αρχείου των απαντήσεων που συλλέχθηκαν από τα ερωτηματολόγια, ο υπεύθυνος διεξαγωγής της έρευνας προχώρησε στην ανάλυση και επεξεργασία των απαντήσεων με τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη





## 2.3 Περιορισμοί και ζητήματα κατά τη διεξαγωγή της έρευνας

Κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνας, αντιμετωπίστηκαν μια σειρά περιορισμών και ζητημάτων, τα οποία συνοψίζονται παρακάτω:

- Όπως παρουσιάζεται και στον **Πίνακα 1.1**,

**α)** δέκα (10) φορείς από το σύνολο των φορέων που προσκλήθηκαν, δήλωσαν (τηλεφωνικά ή γραπτώς) ότι αδυνατούν να συμμετάσχουν στην έρευνα.

Η αδυναμία πέντε φορέων που ενημέρωσαν τηλεφωνικά την αποχή τους από την έρευνα αιτιολογήθηκε στη βάση της έλλειψης χρόνου και υποστηρικτικού προσωπικού για τη διαδικασία καταχώρησης των υποθέσεων.

Πέντε φορείς απέστειλαν γραπτές επικοινωνίες ενημερώνοντας ως εξής:

- 1- Ψυχιατρικό Εξωτερικό Ιατρείο Γ.Ν. Κομοτηνής: «Δεν λειτουργεί Ειδικό Πρόγραμμα Συμβουλευτικής για την Ενδοοικογενειακή Βία»
- 2- Κέντρο Ψυχικής Υγείας Δράμας: «Το κέντρο δεν διαθέτει Ψυχίατρο (εδώ και δύο χρόνια περίπου)»
- 3- Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ιωαννίνων: απάντησε πως δεν διαθέτει υποθέσεις για τα εξεταζόμενα έτη.
- 4- Νοσοκομείο Καβάλας: «Λόγω υπερβολικού φόρτου εργασίας είναι αδύνατη η συμμετοχή στην έρευνα που διεξάγετε»

**β)** επτά (7) από τους φορείς δήλωσαν αρχικά θετική ανταπόκριση για συμμετοχή, χωρίς όμως να προβούν σε συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων.

**γ)** τρεις (3) φορείς δεν ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και ούτε στις τηλεφωνικές επικοινωνίες.

- Από το σύνολο των είκοσι τεσσάρων (24) φορέων που συμμετείχαν στην έρευνα, ένας φορέας, το Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής στη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (βλ. Πίνακα 1.2) δεν διέθεσε καταχωρημένες υποθέσεις για το 1<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο, προέβη όμως σε συμπλήρωση του 2<sup>ου</sup> Ερωτηματολογίου προκειμένου να συμβάλει στα αποτελέσματα της έρευνας.





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσαν οι φορείς, στη διάρκεια της εξεταζόμενης τριετίας, συνολικά **504** υποθέσεις εντάχθηκαν και ολοκλήρωσαν θεραπευτικά-συμβουλευτικά προγράμματα που υλοποιούν οι συμμετέχοντες φορείς που συμμετείχαν. Ωστόσο, στην παρούσα έρευνα αποτυπώνεται η εικόνα μέρους των δραστών (**199** υποθέσεις) που εξυπηρέτησαν οι συγκεκριμένοι φορείς, οι οποίοι ανέφεραν πως, λόγω έλλειψης χρόνου και διαθέσιμου προσωπικού, αδυνατούν να προβούν σε καταχώρηση του συνόλου των υποθέσεων που διαχειρίστηκαν στο εξεταζόμενο χρονικό εύρος.

- Καθώς στα στοιχεία που παρέθεσαν οι φορείς εντοπίστηκαν αποκλείσεις είτε σε αριθμητικά δεδομένα των καταχωρημένων υποθέσεων είτε στην επιπλέον και αναλυτικότερη απάντηση των ερωτημάτων, (π.χ. αναλυτικότερη ανάλυση για την προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά, γνώση του επαγγελματία για την ποινική πράξη του δράστη/ριας, κ.α.), που είχαν ποιοτικό χαρακτήρα, προτείνεται (έπειτα από συνεργασία με την Αναθέτουσα και Ανάδοχο) να γίνει εστίαση και συμπερίληψη κάποιων ερωτημάτων 1<sup>ου</sup> και 2<sup>ου</sup> Ερωτηματολογίου, που δεν απαντήθηκαν πλήρως και κατά τη διαδικασία διεξαγωγής των focus groups που ακολουθούν στην επόμενη φάση της έρευνας, προκειμένου να αντληθούν σαφέστερες απαντήσεις και να διερευνηθούν και εξειδικευτούν επιπλέον ζητήματα από τα οποία θα προκύψουν σημαντικά ευρήματα προς ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη



### 3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΡΥΜΑΤΩΝ

#### 3.1 1<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο

*3.1.1 Ποιο είναι το προφίλ των δραστών (κοινωνικό-δημογραφικά χαρακτηριστικά) που έχουν παρακολουθήσει τα ειδικά συμβουλευτικά-θεραπευτικά προγράμματα τα έτη 2019-2021;*

Το 1<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε με στόχο να καταρτίσει το προφίλ των δραστών μέσω της καταγραφής των παρακάτω δεδομένων:

- Φύλο
- Ηλικία
- Εθνικότητα/ υπηκοότητα
- Μορφωτικό/ εκπαιδευτικό επίπεδο
- Γεωγραφική περιοχή - τόπος διαμονής
- Είδος βίας που ασκήθηκε
- Προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά (πρώτη φορά που ασκήθηκε βία)
- Εξαρτημένος-η από ουσίες
- Σχέση δράστη με το θύμα
- Ιστορικό βίας δράστη, κατά την παιδική-εφηβική του ηλικία

23

Η ανάλυση που ακολουθεί προκύπτει από τα δεδομένα των συνολικά **199** υποθέσεων θυτών (άνδρες και γυναίκες) ενδοοικογενειακής βίας που παραπέμφθηκαν από τις Εισαγγελικές Αρχές, εντάχθηκαν και ολοκλήρωσαν θεραπευτικά-συμβουλευτικά προγράμματα των συμμετεχόντων φορέων στην έρευνα και διατέθηκαν από τους εκπροσώπους των φορέων στην παρούσα έρευνα.

#### Ερώτηση 1.1 - Φύλο δράστη/ριας

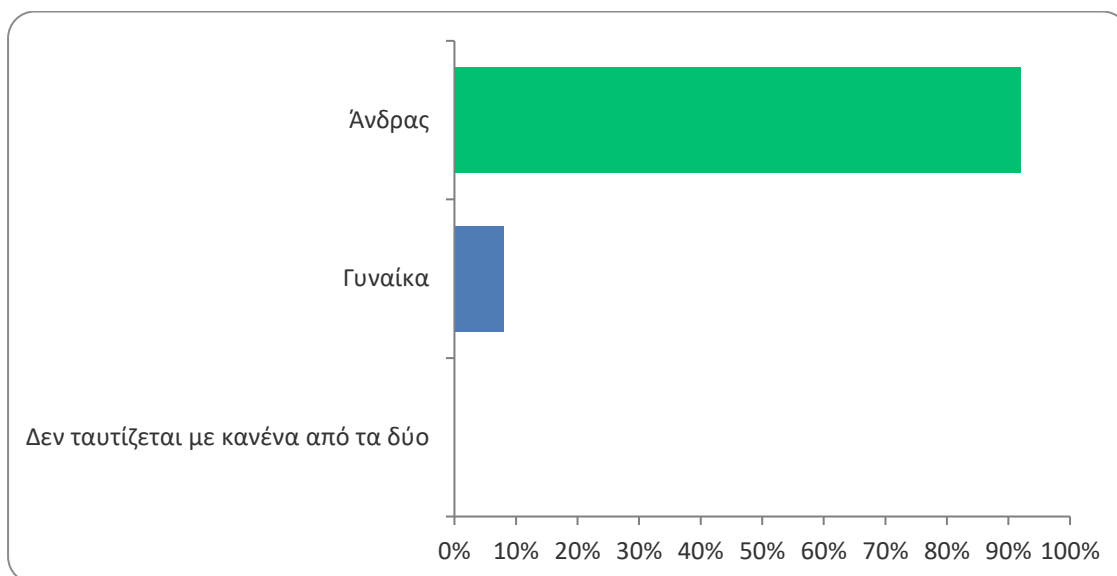
Ο Πίνακας 3.1.1 αποτυπώνει τα ποσοστά των ανδρών θυτών (91,96%) και των γυναικών θυτών (8,04%) που άσκησαν ενδοοικογενειακή βία και εντάχθηκαν σε συμβουλευτικά προγράμματα στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης τα έτη 2019, 2020 και 2021.



### Πίνακας 3.1.1: Φύλο δράστη/ριας

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Άνδρας	91.96%	183
Γυναίκα	8.04%	16
Δεν ταυτίζεται με κανένα από τα δύο	0%	0
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

### Διάγραμμα 3.1.1: Φύλο δράστη/ριας



### Ερώτηση 1.2 - Φύλο θύματος

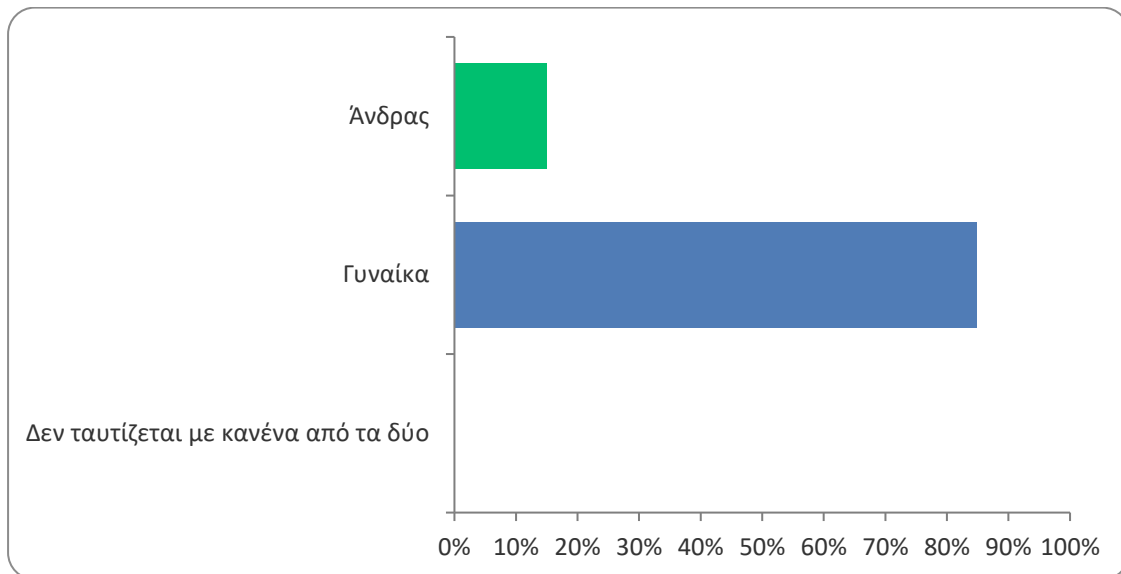
Το φύλο του θύματος ενδοοικογενειακής βίας αποτυπώνεται στον Πίνακα 3.1.2, όπου διακρίνεται ότι 30 άντρες (15,08%) και 169 γυναίκες (84,92%) από το σύνολο των καταχωρημένων υποθέσεων, υπέστησαν ενδοοικογενειακή βία.

### Πίνακας 3.1.2: Φύλο θύματος



ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Άνδρας	15.08%	30
Γυναίκα	84.92%	169
Δεν ταυτίζεται με κανένα από τα δύο	0%	0
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

### Διάγραμμα 3.1.2: Φύλο θύματος



Η συλλογή των στατιστικών δεδομένων σε ό,τι αφορά στο φύλο των θυτών (Πίνακας 3.1.1) και θυμάτων (Πίνακας 3.1.2) επέτρεψε την προσθήκη της διάστασης του φύλου στην ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Όπως αναφέρεται και σε διεθνείς μελέτες<sup>7</sup>, (Hines, et al 2001 και Selic, et al 2011), όπου υπογραμμίζεται η πολύ μεγάλη επικράτηση της ενδοοικογενειακής βίας από τους συντρόφους κατά των γυναικών, τα άνω αποτελέσματα επίσης δείχνουν έντονα ότι η συντριπτική πλειοψηφία των θυμάτων είναι γυναίκες.

<sup>7</sup> Hines, D., Brown, J., Dunning, E. (2007) Characteristics of Callers to the Domestic Abuse Helpline for Men. *Journal of Family Violence*, 22, 63-72.



### Ερώτηση 1.3 - Σχέση θύματος - δράστη/ριας

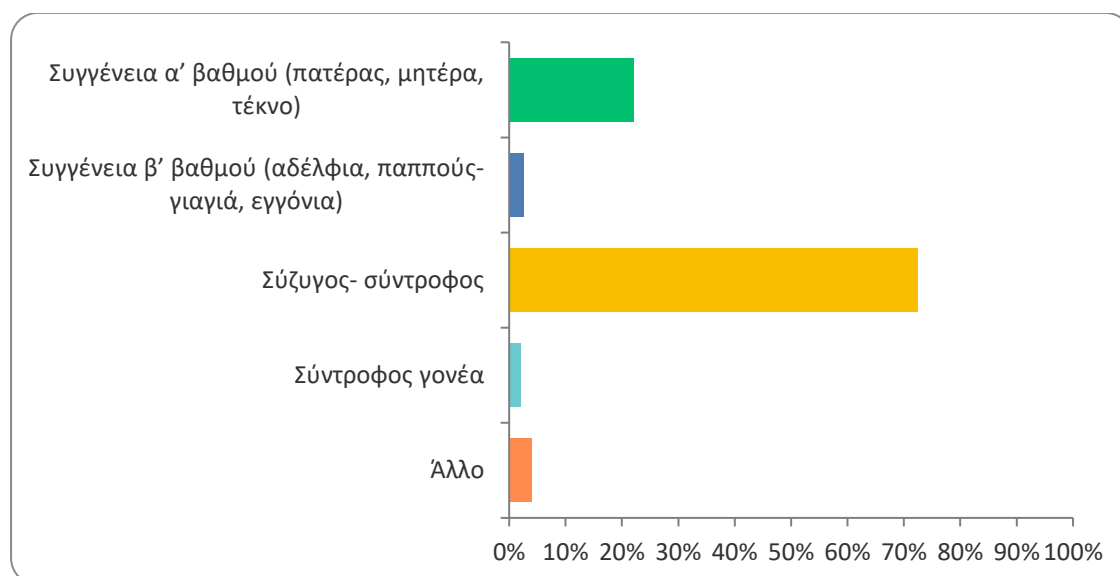
Η σχέση των θυτών (άνδρες και γυναίκες) με τα θύματα παρουσιάζεται στον Πίνακα 3.1.3 όπου το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχει ο σύζυγος-σύντροφος (72,36%), ακολουθεί το είδος συγγένειας α' βαθμού (πατέρας, μητέρα, τέκνο) με ποσοστό 22,11%.

**Πίνακας 3.1.3: Σχέση θύματος - δράστη/ριας**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Συγγένεια α' βαθμού (πατέρας, μητέρα, τέκνο)	22.11%	44
Συγγένεια β' βαθμού (αδέλφια, παππούς-γιαγιά, εγγόνια)	2.51%	5
Σύζυγος- σύντροφος	72.36%	144
Σύντροφος γονέα	2.01%	4
Άλλο	4.02%	8
<b>TOTAL</b>		<b>205</b>

Οι συγγενείς β' βαθμού (αδέλφια, παππούς-γιαγιά, εγγόνια) όπως επίσης και οι σύντροφοι των γονέων, καταλαμβάνουν αντίστοιχα τα ποσοστά των 2,51% και 2,01%.

**Διάγραμμα 3.1.3: Σχέση θύματος - δράστη/ριας**





## Ερώτηση 1.4 - Ηλικία δράστη/ριας (συμπληρωμένα έτη)

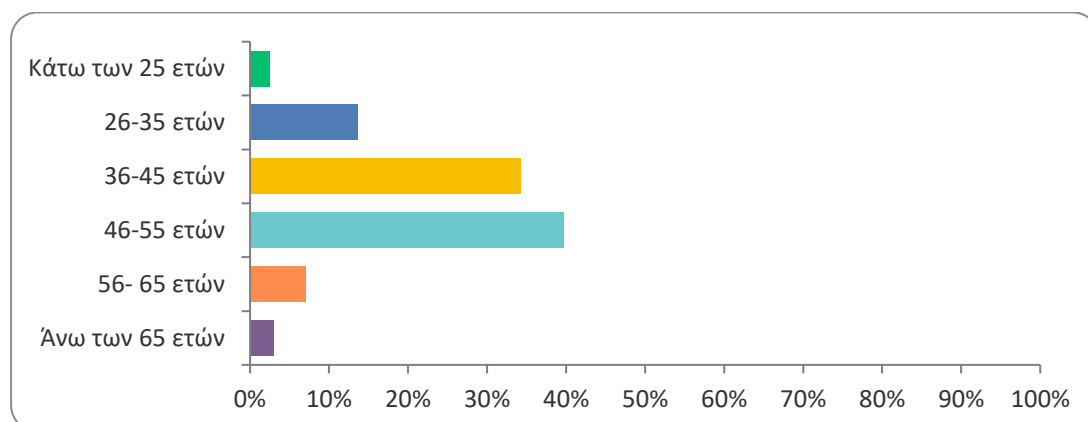
Στον Πίνακα 3.1.4 παρουσιάζεται η ηλικιακή διάρθρωση των θυτών (άνδρες και γυναίκες) των καταχωρημένων υποθέσεων. Το μεγαλύτερο ποσοστό των θυτών (άνδρες και γυναίκες) ανήκει στις ηλικιακές ομάδες των 46-55 ετών (39,70%) και 36-45 ετών (34,17%).

### Πίνακας 3.1.4: Ηλικία δράστη/ριας (συμπληρωμένα έτη)

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Κάτω των 25 ετών	2.51%	5
26-35 ετών	13.57%	27
36-45 ετών	34.17%	68
46-55 ετών	39.70%	79
56- 65 ετών	7.04%	14
Άνω των 65 ετών	3.02%	6
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

Ένα επίσης σημαντικό ποσοστό των δραστών ανήκει στην ηλικία των 26-35 ετών (13,57%), καθώς και στην ηλικιακή ομάδα των 56-65 ετών, με ποσοστό (7,04%). Άξια να αναφερθούν είναι και τα ευρήματα για τις νεαρές ηλικίες κάτω των 25 ετών και των δραστών τρίτης ηλικίας άνω των 65 ετών, που εμφανίζονται στον χάρτη των δραστών ενδοοικογενειακής βίας με ποσοστό 2,51% και 3,02% αντίστοιχα.

### Διάγραμμα 3.1.4: Ηλικία δράστη/ριας (συμπληρωμένα έτη)







### Ερώτηση 1.5 - Μορφωτικό/ εκπαιδευτικό επίπεδο δράστη/ριας

Ο Πίνακας 3.1.5 παρουσιάζει τα ποσοστά της ενδοοικογενειακής βίας ανά εκπαιδευτικό επίπεδο των καταχωρημένων υποθέσεων των θυτών (άνδρες και γυναίκες). Το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στους δράστες με δευτεροβάθμιο επίπεδο εκπαίδευσης, με απολυτήριο Λυκείου (38,69%) και Γυμνασίου (25,13%), που στο σύνολό τους καταλαμβάνουν αριθμητικά περισσότερο από το μισό του συνολικού αριθμού των καταχωρημένων υποθέσεων (σύνολο 127 εκ των δραστών/ριών).

### Πίνακας 3.1.5: Μορφωτικό/ εκπαιδευτικό επίπεδο δράστη/ριας

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Καμία τυπική εκπαίδευση (δεν πήγε σχολείο)	3.02%	6
Βασική εκπαίδευση (απολυτήριο δημοτικού)	18.59%	37
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (απολυτήριο Γυμνασίου)	25.13%	50
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (απολυτήριο Λυκείου)	38.69%	77
Τριτοβάθμια - Πανεπιστημιακή εκπαίδευση	13.07%	26
Μεταπτυχιακές σπουδές	1.01%	2
Διδακτορικό	0.50%	1
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

Επίσης, το 18,59% των δραστών/ριών έχουν βασική πρωτοβάθμια ή χαμηλότερη εκπαίδευση, το 3,02% των όσων άσκησαν βία δεν είχε καμία τυπική εκπαίδευση, οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσιάζουν ένα επίσης σημαντικό ποσοστό της τάξης των 13,07%, και το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται σε δράστες μεταπτυχιακού και διδακτορικού μορφωτικού επιπέδου (1,01% και 0,50% αντίστοιχα).



## Ερώτηση 1.6 - Εργασιακή κατάσταση δράστη/ριας

Ο Πίνακας 3.1.6 παρουσιάζει ένα πολύ σαφές μοτίβο του προφίλ των θυτών (άνδρες και γυναίκες) ανά καθεστώς απασχόλησης. Θύτες (άνδρες και γυναίκες) εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης έχουν το υψηλότερο ποσοστό άσκησης βίας, (66,83%), οι άνεργοι θύτες (άνδρες και γυναίκες) αντιπροσώπευαν μόνο το 17,59% του συνόλου των θυτών (άνδρες και γυναίκες), οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης στο ποσοστό των 11,06%, ενώ με το χαμηλότερο ποσοστό βίας (4,52%) στο χάρτη της ανάλυσης εμφανίζονται οι συνταξιούχοι.

### Πίνακας 3.1.6: Εργασιακή κατάσταση δράστη/ριας

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Άνεργος/η	17.59%	35
Εργαζόμενος/η πλήρους απασχόλησης	66.83%	133
Εργαζόμενος/η μερικής απασχόλησης	11.06%	22
Αυτοαπασχολούμενος/ελεύθερος επαγγελματίας	0%	0
Συνταξιούχος	4.52%	9
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

## Ερώτηση 1.7 - Γεωγραφική περιοχή - τόπος διαμονής δράστη/ριας

Συνεχίζοντας την ανάλυση των ευρημάτων, στρέφουμε την προσοχή στην εξάπλωση της ενδοοικογενειακής βίας σε αστικά και αγροτικά περιβάλλοντα. Στον πίνακα 3.1.7 παρουσιάζεται ότι το ποσοστό του επιπολασμού στις αγροτικές περιοχές (35,18%) είναι χαμηλότερο συγκριτικά με το ποσοστό στο αστικό περιβάλλον (64,82%). Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι οι αστικές περιοχές έχουν μεγαλύτερο πληθυσμό από τις αγροτικές περιοχές, ωστόσο, το εν λόγω εύρημα μπορεί να οφείλεται και σε άλλους ακόμα λόγους, όπως για παράδειγμα στο γεγονός ότι στα αστικά κέντρα υπάρχουν περισσότερες δομές για την παραπομπή των δραστών ή το γεγονός του

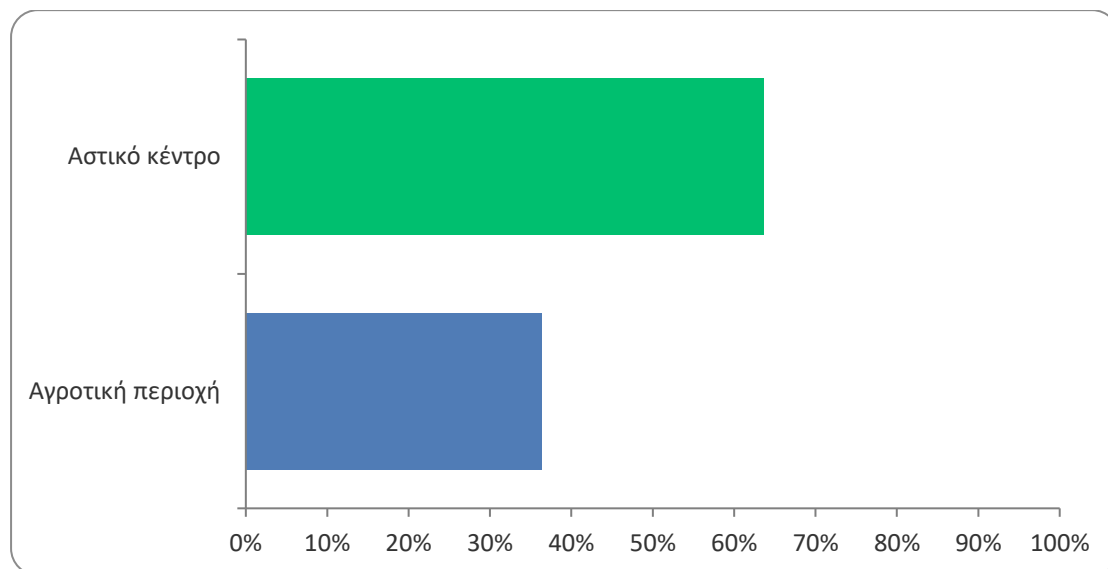


χαμηλότερου βαθμού καταγγελίας της ενδοοικογενειακής βίας στις μη αστικές περιοχές.

### Πίνακας 3.1.7: Γεωγραφική περιοχή - τόπος διαμονής δράστη/ριας

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Αστικό κέντρο	64.82%	129
Αγροτική περιοχή	35.18%	70
TOTAL		199

### Διάγραμμα 3.1.7: Γεωγραφική περιοχή - τόπος διαμονής δράστη/ριας



### Ερώτηση 1.8 - Εθνικότητα/ υπηκοότητα δράστη/ριας

Στην έρευνα εξετάζονται επίσης και τα ποσοστά επικράτησης ανά εθνικότητα/υπηκοότητα των θυτών (άνδρες και γυναίκες). Αυτός ο διαχωρισμός είναι μία εξαιρετικά σημαντική μεταβλητή για τη χάραξη της πολιτικής αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας, καθώς πρέπει να ληφθεί υπόψη και η πιθανή διαφορά όχι μόνο στις αντιλήψεις, αλλά και στις κοινωνικές και οικονομικές πτυχές μεταξύ του εθνοτικού διαχωρισμού. Ο Πίνακας 3.1.8 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της έρευνας ανά εθνικότητα, όπου το ποσοστό των ημεδαπών ανέρχεται στο 87,94% ενώ των αλλοδαπών στο 12,06%. Οι

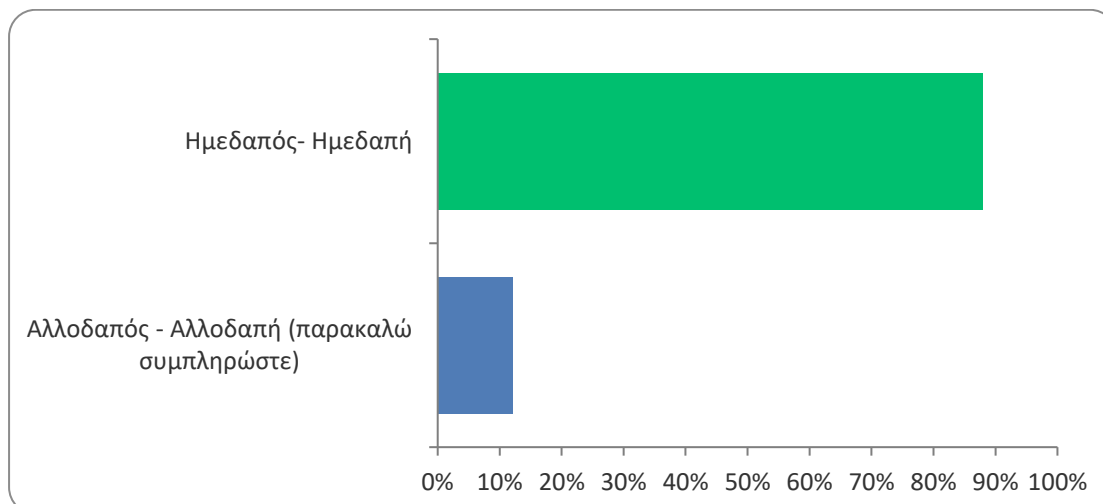


φορείς, επίσης είχαν την δυνατότητα καταχώρησης των εθνικοτήτων των θυτών (άνδρες και γυναίκες), οι οποίες είναι: Αλβανικής, Αρμένικης, Βουλγάρικης, Ιρανικής, Νοτίου Αφρικής, Μολδαβικής και Ρουμάνικης καταγωγής.

**Πίνακας 3.1.8: Εθνικότητα/ υπηκοότητα δράστη/ριας**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Ημεδαπός- Ημεδαπή	87.94%	175
Αλλοδαπός - Αλλοδαπή (παρακαλώ συμπληρώστε)	12.06%	24
TOTAL		199

**Διάγραμμα 3.1.8: Εθνικότητα/ υπηκοότητα δράστη/ριας**



### Ερώτηση 1.9 - Είδος βίας που ασκήθηκε

Ο Πίνακας 3.1.9 παρουσιάζει το υψηλό ποσοστό επικράτησης της σωματικής βλάβης ( 58,29%) σε σύγκριση με τον αριθμό των θυτών (άνδρες και γυναίκες) που άσκησαν παράνομη βία ή απειλή (24,62%). Οι θύτες (άνδρες και γυναίκες) που άσκησαν σωματική βλάβη ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας εμφανίζονται σε επίσης μεγάλο ποσοστό των υποθέσεων (16,58%). Το ποσοστό 28,14% απάντησε την επιλογή άλλου είδους βίας, διευκρινίζοντας ότι ήταν συνδυασμός παραπάνω από ένα είδος βίας, και διαφοροποιείται από την επικρατέστερη μορφή βίας. Δύο (2) θύτες (άνδρες και γυναίκες) από το σύνολο

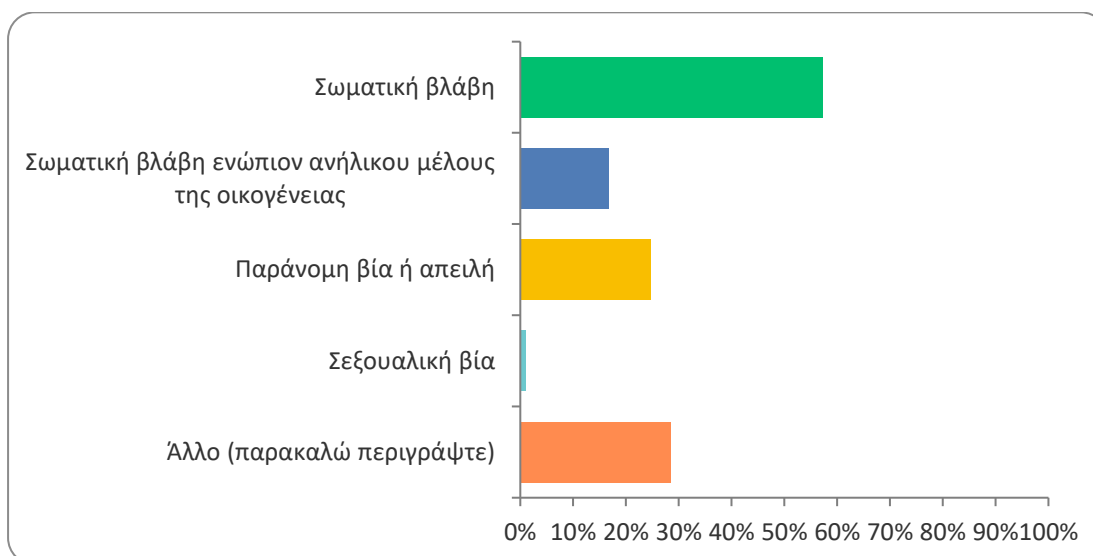


των καταχωρημένων υποθέσεων (1,01%) άσκησαν σεξουαλική βία προς τα θύματά τους.

**Πίνακας 3.1.9: Είδος βίας που ασκήθηκε**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Σωματική βλάβη	58.29%	116
Σωματική βλάβη ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας	16.58%	33
Παράνομη βία ή απειλή	24.62%	49
Σεξουαλική βία	1.01%	2
Άλλο (παρακαλώ περιγράψτε)	28.14%	56
<b>TOTAL</b>		<b>256</b>

**Διάγραμμα 3.1.9: Είδος βίας που ασκήθηκε**



### Ερώτηση 1.10 - Προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά

Στην παρούσα έρευνα, η ιστορικότητα της άσκησης βίας παρουσιάζεται από τους Πίνακες 3.1.10 και 3.1.11. Το 52,76% των θυτών (Πίνακας 3.1.10) δεν έχει διαπράξει παραβατική συμπεριφορά στο παρελθόν. Ενώ το 18,59% των θυτών (άνδρες και γυναίκες) διαφαίνεται να έχει προβεί και σε προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά.



### Πίνακας 3.1.10: Προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Ναι	18.59%	37
Όχι	52.76%	105
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	28.64%	57
<b>TOTAL</b>		<b>199</b>

### Ερώτηση 1.11 - Η πρώτη φορά που ασκήθηκε παραβατική συμπεριφορά αφορούσε την άσκηση ενδοοικογενειακής βίας;

Στο ερώτημα για το εάν η πρώτη φορά άσκησης παραβατικής συμπεριφοράς αφορούσε άσκηση ενδοοικογενειακής βίας, το 55,70% των συμμετεχόντων απάντησαν θετικά, το 11,41% αρνητικά, ενώ το 32,89% δεν γνώριζε για το είδος της προγενέστερης βίας που άσκησε ο θύτης (άνδρας και γυναίκα) (Πίνακας 3.1.11). Στην περίπτωση των θετικών απαντήσεων, δόθηκαν ενδεικτικά οι κάτωθι επιπρόσθετες διευκρινήσεις: α) χρόνια χρήση ουσιών, β) περιστατικό βίας στην οικογένεια ή στη σχέση, γ) βία σε άλλα μέλη της οικογένειας, δ) απειλές κατά σωματικής ακεραιότητας.

### Πίνακας 3.1.11: Η πρώτη φορά που ασκήθηκε παραβατική συμπεριφορά αφορούσε την άσκηση ενδοοικογενειακής βίας;

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Ναι	55.70%	83
Όχι	11.41%	17
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	32.89%	49
<b>TOTAL</b>		<b>149</b>





## Ερώτηση 1.12 - Ιστορικό βίας δράστη/ριας κατά την παιδική-εφηβική του/της ηλικία

Στο ερώτημα για το εάν ο θύτης (άνδρας και γυναίκα) βίωσε βία κατά την παιδική - εφηβική ηλικία, το ποσοστό 76,87% των υποθέσεων δεν είχαν ιστορικό βίας, το ποσοστό 16,08% του συνόλου των υποθέσεων ήταν θύματα ή μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας, το ποσοστό 2,51% ήταν θύματα σωματικής /σεξουαλικής κακοποίησης, ένα ελάχιστο ποσοστό (0,50%) είχαν βιώσει βία κατά γονέα ή μέλους της οικογένειας. Το ποσοστό 7,54% απάντησε Άλλο από τις επιλογές των ερωτήσεων, δίνοντας χαρακτηριστικά τις κάτωθι διευκρινήσεις: α) *κατόπιν εγκατάλειψης από τους γονείς μεγάλωσε σε δομή προστατευόμενη από την εκκλησία. Κατά τη διάρκεια της διαμονής του υπήρξαν περιστατικά παραβατικότητας, β) ενδοοικογενειακή βία ως παιδί (λεκτική ή σωματική), γ) θύμα σχολικού εκφοβισμού ως παιδί, δ) βίαιες συμπεριφορές σε ομάδες εφήβων, ε) μάρτυρας επιθετικής συμπεριφοράς του πατέρα του προς τη μητέρα του (λεκτική βία που κάποιες φορές έφτανε σε σωματική), ζ) σωματική κακοποίηση από τον πατέρα στην παιδική και εφηβική ηλικία, (Πίνακας 3.1.12).*

### Πίνακας 3.1.12 Ιστορικό βίας δράστη/ριας κατά την παιδική-εφηβική του/της ηλικία

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Κανένα	74.87%	149
Θύμα ή μάρτυρας ενδοοικογενειακής βίας (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	16.08%	32
Θύμα σωματικής/ σεξουαλικής κακοποίησης (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	2.51%	5
Άσκηση βίας κατά γονέα/ μέλους οικογένειας (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	0.50%	1
Άλλο	7.54%	15
<b>TOTAL</b>		<b>202</b>



### Ερώτηση 1.13 - Εξυπηρετήθηκε άλλος/η δράστης/ρια κατά το υπό εξέταση ή άλλο έτος;

Στον Πίνακα 3.1.13, αποτυπώνονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων στο ερώτημα για το εάν εξυπηρετήθηκε άλλος/η δράστης/ρια κατά το υπό εξέταση ή άλλο έτος. Το 20,60% των ερωτώμενων έδωσαν αρνητική απάντηση, ενώ το 79,40% απάντησε θετικά.

### Πίνακας 3.1.13 - Εξυπηρετήθηκε άλλος/η δράστης/ρια κατά το υπό εξέταση ή άλλο έτος;

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
Ναι	79.40%	158
Όχι	20.60%	41
TOTAL		199

### Ερώτηση 1.14 - Παρακαλούμε όπως επιλέξετε το έτος αναφοράς (έναρξη συνεδριών/συνεργασίας με το/η δράστη/ρια).

Ως έτη αναφοράς της έρευνας, ορίστηκαν τα έτη 2019, 2020 και 2021. Οι συμμετέχοντες φορείς κλήθηκαν να απαντήσουν και στο ερώτημα για το ποιο ήταν το έτος έναρξης των συνεδριών συνεργασίας με τους θύτες (άνδρες και γυναίκες) για τις υποθέσεις που καταχωρήθηκαν στην έρευνα. Τα δεδομένα αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.1.14. και, σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, το ποσοστό 32,32% αναλήφθηκε το έτος 2019, κατά το 2020 αναλήφθηκε το ποσοστό 34,34% και το 33,33% των υποθέσεων εντάχθηκε σε συμβουλευτικό-θεραπευτικό πρόγραμμα το 2021.



**Πίνακας 3.1.14: Παρακαλούμε όπως επιλέξετε το έτος αναφοράς (έναρξη συνεδριών/συνεργασίας με το/η δράστη/ρια).**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	
2019	32.32%	64
2020	34.34%	68
2021	33.33%	66
TOTAL		198

## 3.2 2<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο

### 3.2.1 Αξιολόγηση των ειδικών συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων που υλοποιούν οι συμμετέχοντες φορείς για τους θύτες ενδοοικογενειακής βίας

Από τα ερωτήματα του 2<sup>ου</sup> Ερωτηματολογίου συγκεντρώθηκαν απαντήσεις από τους εκπροσώπους των φορέων που υλοποιούν ειδικά συμβουλευτικά/θεραπευτικά προγράμματα για θύτες (άνδρες και γυναίκες) ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης, έπειτα από παραπομπή από τις τοπικές Εισαγγελικές Αρχές.

**Ερώτηση 2.1 - Από τη στιγμή που κοινοποιείται μια εισαγγελική διάταξη για εφαρμογή της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης, πόσος καιρός μεσολαβεί μέχρι να αναληφθεί το κάθε περιστατικό από εσάς;**

Από το σύνολο των συμμετεχόντων φορέων, το 58.33% απάντησε ότι απαιτείται μέχρι και ένα τρίμηνο ανάμεσα στην κοινοποίηση της εισαγγελικής διάταξης για εφαρμογή της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης, μέχρι την ανάληψη της υπόθεσης (Πίνακας 3.2.1.), ενώ για το 16,67% των φορέων ο χρόνος μεσολάβησης κυμαίνεται μεταξύ 3 έως 6 μηνών.



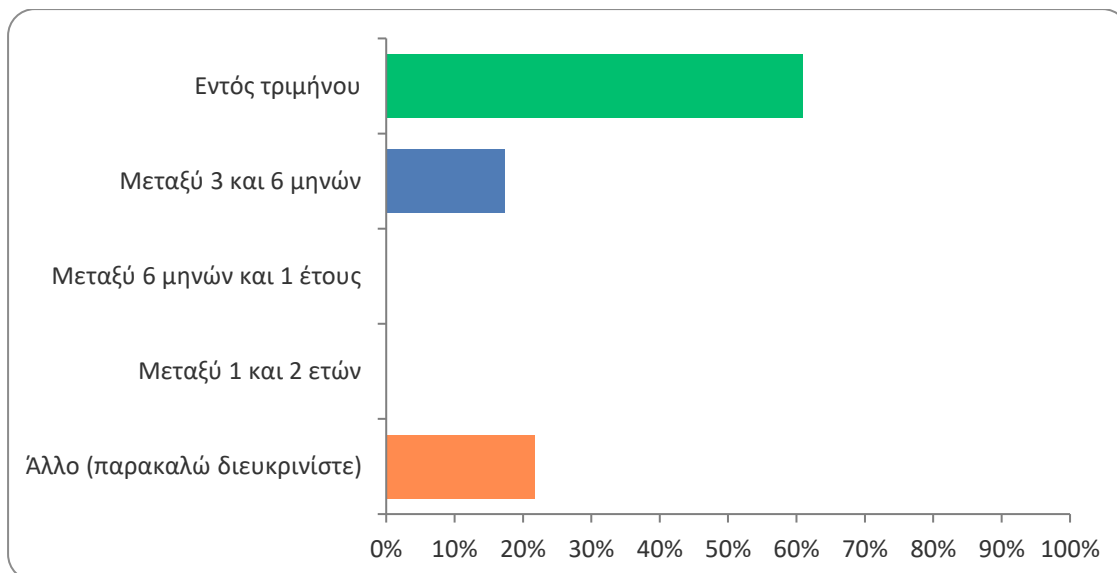
### Πίνακας 3.2.1

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Εντός τριμήνου	58.33%	14
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	16.67%	4
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	0%	0
Μεταξύ 1 και 2 ετών	0%	0
Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)	25.00%	6
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

Από 6 φορείς (25,00%) διευκρινίζεται ότι:

- «η δυνατότητα να οριστεί ραντεβού υπάρχει από την ίδια μέρα που έρχεται η διάταξη από την Εισαγγελία. Εντούτοις συνήθως οι περισσότεροι καλούν μετά την πάροδο 2-3 μηνών»,
- «Σε διάστημα δυο εβδομάδων»
- «Εντός μήνα» - αυτή η διαδικασία ανάληψης της υπόθεσης γίνεται από 3 φορείς.

### Διάγραμμα 3.2.1



### Ερώτηση 2.2 - Αναφέρατε τη δομή των συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται από τον φορέα σας

Στο ερώτημα για το ποια είναι η υφιστάμενη δομή των συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται από τους συμμετέχοντες

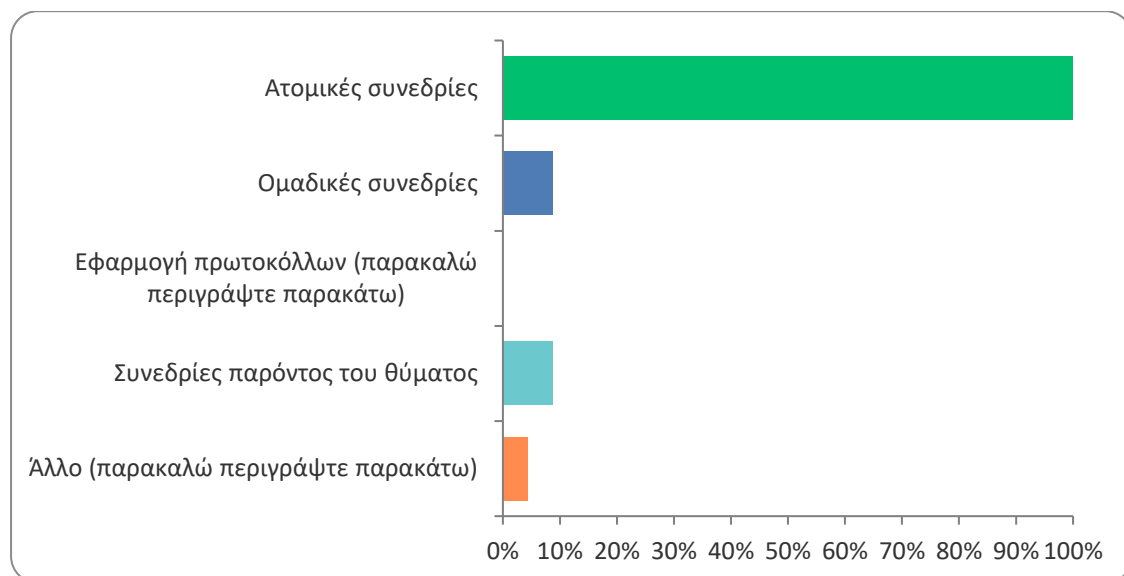


φορείς, το σύνολο όλων των φορέων εφαρμόζει κυρίως την ατομική συνεδρία (95,83%), (Πίνακας 3.2.2.), χωρίς αυτό να περιορίζει και τη χρήση άλλου τύπου συνεδριών δηλαδή, ομαδικές συνεδρίες (8,33%), συνεδρίες με παρουσία του θύματος (8,33%) και, όπως διευκρινίζεται από δύο φορείς (8,33%) γίνονται συνδυαστικά και με άλλου τύπου συνεδρίες, «Ομαδικές Συνεδρίες, Θεραπεία ζεύγους, οικογενειακή θεραπεία, εκπαιδευτικά προγράμματα».

**Πίνακας 3.2.2**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ατομικές συνεδρίες	100%	24
Ομαδικές συνεδρίες	8.33%	2
Εφαρμογή πρωτοκόλλων (παρακαλώ περιγράψτε παρακάτω)	0%	0
Συνεδρίες παρόντος του θύματος	8.33%	2
Άλλο (παρακαλώ περιγράψτε παρακάτω)	8.33%	2
<b>TOTAL</b>		<b>30</b>

**Διάγραμμα 3.2.2**





### Ερώτηση 2.3: - Αναφέρατε τις ειδικότητες και τον αριθμό των επαγγελματιών που στελεχώνουν τα συγκεκριμένα προγράμματα

Οι επιστημονικές ειδικότητες που στελεχώνουν τα συμβουλευτικά προγράμματα των θυτών (άνδρες και γυναίκες), όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 3.2.3., είναι οι Ψυχολόγοι (από τους 23 φορείς) και το σύνολο της ειδικότητας αυτής από όλους τους φορείς είναι 32 επιστήμονες. Η ειδικότητα των Ψυχιάτρων στελεχώνει 7 από τους φορείς. Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί στελεχώνουν σε 14 από τους φορείς και το σύνολό τους ανέρχεται σε 20 επιστήμονες. 2 Κοινωνιολόγοι στελεχώνουν σε δύο από τους φορείς, ενώ 2 φορείς δήλωσαν ότι στελεχώνονται και από άλλες ειδικότητες, Ιατροδικαστής (1), Δικηγόρος (1), Κοινωνική Ανθρωπολόγος (1).

#### Πίνακας 3.2.3.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	Φορείς
Ψυχολόγος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)	23 (σύνολο επιστημόνων 32)
Ψυχίατρος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)	7 (σύνολο επιστημόνων 7)
Κοινωνικός Λειτουργός (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)	14 (σύνολο επιστημόνων 20)
Κοινωνιολόγος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)	2 (σύνολο επιστημόνων 2)
Άλλο (παρακαλώ αναφέρατε ειδικότητα και αριθμό)	2 (σύνολο επιστημόνων 3) Ιατροδικαστής (1), Δικηγόρος (1), Κοινωνική Ανθρωπολόγος (1)
<b>TOTAL</b>	<b>24</b>

### Ερώτηση 2.4 - Γίνεται αξιολόγηση της επικινδυνότητας του δράστη που συμμετέχει στο πρόγραμμα;

Στο ερώτημα σχετικά με το εάν γίνεται η αξιολόγηση της επικινδυνότητας του δράστη όταν εντάσσεται στο πρόγραμμα θεραπείας, (Πίνακας 3.2.4) η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (54,17%) απάντησε αρνητικά.





### Πίνακας 3.2.4.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι (παρακαλώ αναφέρατε σε ποιο στάδιο του προγράμματος και με τη χρήση ποιου εργαλείου)	45.83%	11
Όχι	54.17%	13
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απαντήσεις των φορέων που ανταποκρίθηκαν θετικά στο ότι αξιολογούν την επικινδυνότητα του δράστη (45,83%), από τους οποίους λήφθηκαν επεξηγήσεις ως κάτωθι:

- «Δεν χρησιμοποιούμε κάποιο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο. Αυτό που κάνουμε όμως είναι ότι μετά την πρώτη συνεδρία με τον δράστη καλούμε το θύμα και αφού του προτείνουμε να απευθυνθεί σε υπηρεσία ψυχικής υγείας εξηγούμε ότι αν επαναληφθεί περιστατικό βίας πρέπει να το αναφέρει.»
- «Μέσω ερωτηματολογίου λήψης κοινωνικού ιστορικού»
- «ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΣΩ ICD-10»
- «Σε κάθε στάδιο του προγράμματος»
- «Αρχικό Στάδιο. Συνέντευξης θύτη και θύματος»
- «ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΥΠΟΘΕΤΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΟΥΛΕΥΟΥΜΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥ Π.Χ. ΠΩΣ ΘΑ ΑΝΤΙΔΡΟΥΣΕ ΕΑΝ...»
- «Γίνεται εκτίμηση της επικινδυνότητας μέσω της κλινικής συνέντευξης - δεν χρησιμοποιείται συγκεκριμένο εργαλείο αξιολόγησης»
- «Ιστορικό βίας, κλινική συνέντευξη»
- «Κατά την πρώτη αξιολόγηση και κατόπιν κατά την ψυχιατρική εκτίμηση»
- «Ερωτηματολόγιο και ιστορικό»

### Ερώτηση 2.5 - Ποιά είναι η χρονική διάρκεια των προγραμμάτων;

Όπως δείχνει και ο Πίνακας 3.2.5., για το 37,50% των φορέων, τα προγράμματα που υλοποιούνται έχουν χρονική διάρκεια από 5 έως 10 εβδομάδες, για το 33,33% η διάρκεια κυμαίνεται από 11 έως 20 εβδομάδες, η χρονική διάρκεια από 1 έως 4 εβδομάδες απαντήθηκε από 3 φορείς (12,59%), και στο ίδιο ποσοστό



φορέων κυμαίνεται και η χρονική διάρκεια από 31 έως 52 εβδομάδες. Ωστόσο, από 21 έως 30 εβδομάδες (4,17%) είναι ο χρόνος διάρκειας που αναφέρεται από έναν φορέα.

### Πίνακας 3.2.5

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Από 1 έως 4 εβδομάδες	12.50%	3
Από 5 έως 10 εβδομάδες	37.50%	9
Από 11 έως 20 εβδομάδες	33.33%	8
Από 21 έως 30 εβδομάδες	4.17%	1
Από 31 έως 52 εβδομάδες	12.50%	3
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

### Ερώτηση 2.6 - Ποια η συχνότητα των συνεδρίων;

Ένα σημαντικό στοιχείο, η συχνότητα των συνεδρίων στις οποίες εντάσσονται οι θύτες (άνδρες και γυναίκες), απαντάται επίσης στο πλαίσιο της έρευνας, (Πίνακας 3.2.6). Το 50% των φορέων απάντησε ότι η συχνότητα της συμμετοχής των δραστών στις συνεδρίες είναι μία φορά την εβδομάδα.

### Πίνακας 3.2.6

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Μια φορά την εβδομάδα	50.0%	12
Μια φορά τις 15 μέρες	41.67%	10
Μια φορά τον μήνα	8.33%	2
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

Μια φορά στις 15 ημέρες, ανέφερε το ποσοστό του 41,67%, ενώ τη συχνότητα της μίας συνεδρίας το μήνα την ανέφερε μόνο δύο φορείς (8,33%) εκ των συμμετεχόντων.



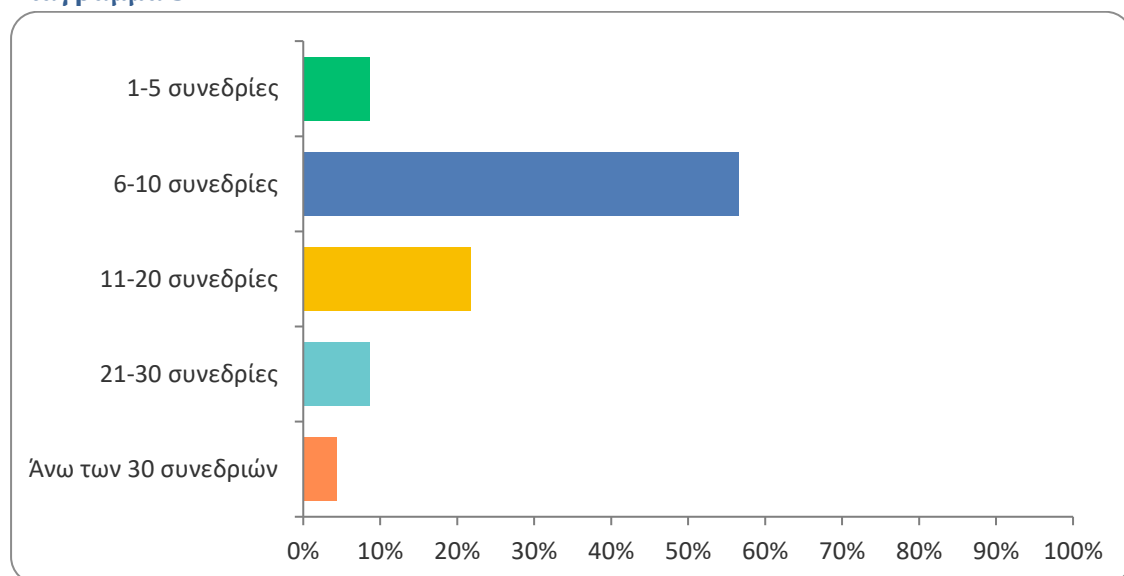
## Ερώτηση 2.7 - Ποιος είναι ο αριθμός των συνεδριών - συναντήσεων των προγραμμάτων;

Συνεχίζοντας με τις συνεδρίες των θυτών (άνδρες και γυναίκες) που εντάσσονται σε πρόγραμμα θεραπείας, την πλειοψηφία κατέχει ο αριθμός των 6 έως 10 συνεδρίες (54,17%), ακολουθεί η επιλογή των 11 έως 20 συνεδρίες (25%), ενώ το υπόλοιπο ποσοστό των απαντήσεων κατανέμεται από 1 έως 5 συνεδρίες (8,33%), 21 έως 30 συνεδρίες (επίσης 8,33%) και τέλος, ένας από τους φορείς αναφέρθηκε σε αριθμό άνω των συνεδριών με τους θύτες ανεξαρτήτως φύλου, (Πίνακας & Διάγραμμα 3.2.7).

**Πίνακας 3.2.7**

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
1-5 συνεδρίες	8.33%	2
6-10 συνεδρίες	54.17%	13
11-20 συνεδρίες	25.00%	6
21-30 συνεδρίες	8.33%	2
Άνω των 30 συνεδριών	4.17%	1
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

**Διάγραμμα 3.2.7**





### Ερώτηση 2.8 - Πόσοι/ες δράστες/ριες παραπέμφθηκαν από την Εισαγγελία, ανά έτος;

Παρακάτω παρατίθεται το σύνολο των υποθέσεων που παραπέμφθηκαν από τις Εισαγγελικές Αρχές ανά έτος, συνολικά προς όλους τους συμμετέχοντες φορείς.

- 2019 - **278** δράστες/ριες
- 2020 - **400** δράστες/ριες
- 2021 - **548** δράστες/ριες

### Ερώτηση 2.9 - Πόσοι/ες από αυτούς/ες προσήλθαν στην πρώτη συνεδρία, ανά έτος;

Παρακάτω παρατίθεται το σύνολο των υποθέσεων που προσήλθαν στην πρώτη συνεδρία, ανά έτος.

- 2019 - **190** δράστες/ριες
- 2020 - **172** δράστες/ριες
- 2021 - **180** δράστες/ριες

43

### Ερώτηση 2.10 - Πόσοι/ες από αυτούς/ες που παραπέμφθηκαν εγκατέλειψαν το πρόγραμμα (drop out) στην πορεία;

Παρακάτω παρατίθεται το σύνολο των υποθέσεων που παραπέμφθηκαν από τις Εισαγγελικές Αρχές ανά έτος εγκατέλειψαν το πρόγραμμα (drop out) στην πορεία.

- 2019 - **10** δράστες/ριες
- 2020 - **8** δράστες/ριες
- 2021 - **20** δράστες/ριες

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται συγκεντρωτικά η αριθμητική ανάλυση των υποθέσεων που οι Εισαγγελικές Αρχές παρέπεμψαν τους συμμετέχοντες φορείς, καθώς επίσης και ο αντίστοιχος αριθμός των υποθέσεων που διαχειρίστηκαν στην εξεταζόμενη τριετία.

**Πίνακας 3.2.8:** Πίνακας αποτύπωσης του αριθμού των υποθέσεων που διαχειρίστηκαν οι φορείς και του αριθμού των καταχωρημένων υποθέσεων για την έρευνα

Αριθ.	Φορείς που συμπλήρωσαν τα Ερωτηματολόγια	Απάντηση στο 1ο Ερωτηματολόγιο	Σύνολο υποθέσεων που παραπέμφθηκαν από Εισαγγελικές Αρχές τριετία (2019-2021)	Σύνολο υποθέσεων που προσήλθαν στην πρώτη συνεδρία τριετία (2019-2021)	Σύνολο υποθέσεων drop out	Σύνολο υποθέσεων που διαχειρίστηκαν τριετία (2019-2021)	Σύνολο καταχωρημένων υποθέσεων	Απάντηση στο 2ο Ερωτηματολόγιο	Εισαγγελία Πρωτοδικών παραπομπών
1	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Αθηνών	NAI	785	195	38	157	50	NAI	Αθηνών
	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης Φοίνικα Θεσσαλονίκης								Θεσσαλονίκης, Βέροιας, Έδεσσας, Κατερίνης, Κιλκίς, Πολύγυρου Χαλκιδικής
	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Πειραιά								Πειραιά
2	Βία Stop- Ινστιτούτο Πρόληψης και Θεραπείας της Βίας και Προώθησης της Ισότητας των Φύλων	NAI	77	77	0	77	1	NAI	Αλεξανδρούπολης, Δράμας, Καβάλας
3	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας της Εταιρίας Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος	NAI	8	8	3	5	1	NAI	Άμφισσας
4	Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Αλληλεγγύης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας - Παιδείας - Πολιτισμού του Δήμου Βέροιας	NAI	35	35	6	29	1	NAI	Βέροιας
5	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Λακωνίας, της Αποστολής (ΜΚΟ).	NAI	5	5	0	5	5	NAI	Γυθείου, Σπάρτης



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

6	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κεφαλονιάς, Ιθάκης & Ζακύνθου, της Μετάβασης (ΑΜΚΕ)	NAI	18	7	2	5	4	NAI	Ζακύνθου
7	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ηγουμενίτσας	NAI	2	2	0	2	1	NAI	Θεσπρωτίας
8	Κέντρο Κοινότητας Θηβαίων	NAI	18	18	3	15	2	NAI	Θηβών
9	Κέντρο Κοινότητας Αλιάρτου	NAI	2	2	0	2	2	NAI	
10	Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύλου - Νέστορος	NAI	2	2	0	2	2	NAI	Κυπαρισσίας
11	Κέντρο Κοινότητας Δήμου Κω	NAI	1	1	0	1	1	NAI	Κως
12	Τμήμα Υποστήριξης Έρευνας και Κοινωνικής Αρωγής της Διεύθυνσης Πρόνοιας του Δήμου Λαρισαίων	NAI	69	59	4	55	42	NAI	Λάρισας
13	Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Λασιθίου «Η Αρωγή»	NAI	19	13	1	12	16	NAI	Λασιθίου
14	Τμήμα Κοινωνικής Αλληλεγγύης της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας του Δήμου Ναυπλιέων	NAI	8	6	3	3	1	NAI	Ναυπλίου
15	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ορεστιάδας	NAI	7	5	2	3	7	NAI	Ορεστιάδας



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



16	Κοινωνική Υπηρεσία Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας	ΝΑΙ	15	6	3	3	6	ΝΑΙ	Πειραιά
17	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ρεθύμνου	ΝΑΙ	19	12	0	12	12	ΝΑΙ	Ρεθύμνου
18	Κέντρο Ψυχικής Υγείας - Γενικό Νοσοκομείο Σάμου	ΝΑΙ	3	2	0	2	2	ΝΑΙ	Σάμου
19	«Συν-ειρμός» - Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Τρικάλων	ΝΑΙ	16	16	0	16	8	ΝΑΙ	Τρικάλων
20	Τμήμα Κοινωνικής Αρωγής, Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, Περιφέρεια Πελοποννήσου	ΌΧΙ	32	31	3	28	0	ΝΑΙ	Τρίτολης
21	Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας - Ψυχολόγος	ΝΑΙ	6	5	0	5	7	ΝΑΙ	Φλώρινας
22	Τμήμα Προνοίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Χίου	ΝΑΙ	28	19	0	19	15	ΝΑΙ	Χίου
23	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων - ΚΕΘΕΑ ΧΙΟΣ	ΝΑΙ	5	3	3	0	3	ΝΑΙ	
24	Κέντρο Ψυχικής Υγείας Βόλου	ΝΑΙ	46	13	0	13	9	ΝΑΙ	Βόλου

Όπως αποτυπώνεται και στον Πίνακα 3.2.8 κατά την εξεταζόμενη τριετία, **το Ε.Κ.Κ.Α.** είναι ο φορέας με το υψηλότερο ποσοστό υποθέσεων που παραπέμπονται από τις Εισαγγελικές Αρχές (785 υποθέσεις, με διαχείριση 157 υποθέσεων), ακολουθεί η **Βία Stop** με 77 παραπεμπόμενες υποθέσεις από τις οποίες διαχειρίστηκαν και οι 77 υποθέσεις, με επόμενο στη σειρά κατάταξης την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Λαρισαίων με 69 παραπεμπόμενες υποθέσεις από τις οποίες διαχειρίστηκαν 55 υποθέσεις δραστών/ριών.

**Ερώτηση 2.11 - Παρέχεται από τον φορέα σας ενημέρωση και καθοδήγηση του θύματος ενδοοικογενειακής βίας σε σχέση με την πορεία και την επικινδυνότητα του δράστη;**

Η παρούσα έρευνα, εστίασε και στην άντληση στοιχείων για το θέμα της ενημέρωσης και καθοδήγησης του θύματος ενδοοικογενειακής βίας, σχετικά με την πορεία και την επικινδυνότητα του δράστη (Πίνακας 3.2.11). Στο συγκεκριμένο ερώτημα, το 53,17% των φορέων δήλωσαν ότι παρέχουν την καθοδήγηση αυτή, ενώ το 43,83% των φορέων ανέφερε ότι δεν γίνεται η εν λόγω ενημέρωση προς τα θύματα.

Από τους φορείς που απάντησαν θετικά στην λόγω ερώτηση (12 φορείς) λήφθηκαν οι κάτωθι διευκρινήσεις:

- «Γίνεται μια συνάντηση με το θύμα και παραπομπή του σε κατάλληλο φορέα»
- «Παρέχεται ενημέρωση, νομική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη, εάν το επιθυμεί το θύμα.
- «Συνάντηση και με το θύμα»
- «Σε περίπτωση ο δράστης αναφέρει σχέδιο νέας επίθεσης»
- «ΕΑΝ ΚΡΙΘΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΑΝ ΓΡΑΦΕΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ»
- «Είναι πάγια αρχή η υπηρεσία να ενημερώνει το θύμα στην περίπτωση που κριθεί ότι κινδυνεύει η ακεραιότητά του (του ιδίου ή και των υπολοίπων μελών της οικογένειας)»
- «Ενημέρωση, πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματα του θύματος για προστασία, εκτίμηση επικινδυνότητας σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος»
- «ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΑΝ ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΤΟ ΘΥΜΑ»
- «Συμβουλευτική υποστήριξη»
- «Παραπέμπονται και τα δύο μέλη του ζεύγους. Σπάνια προσέρχονται μαζί. Κατά τη διάρκεια των ατομικών συνεδριών με το θύμα δίνονται οδηγίες προστασίας όταν υπάρχει παθολογία ή επικινδυνότητα»
- «ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ»



### Πίνακας 3.2.11

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι	53.17%	13
Όχι	46.83%	11
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

### Ερώτηση 2.12 - Λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση/επαγγελματική κατάρτιση τα στελέχη- υπάλληλοί σας;

Το ζήτημα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που λαμβάνουν οι ειδικοί επιστήμονες και τα στελέχη των φορέων που υλοποιούν προγράμματα διαμεσολάβησης, τέθηκε εξίσου ως ερώτηση προς τους εκπροσώπους των συμμετεχόντων φορέων, καθώς κρίθηκε ότι η επιπρόσθετη κατάρτισή τους θεωρείται απαραίτητη για την διαχείριση τόσο ευαίσθητων υποθέσεων όπως είναι αυτές της ενδοοικογενειακής βίας. Όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 3.2.12 από τα αποτελέσματα που έδωσαν οι εκπρόσωποι, οι συντριπτική πλειοψηφία (62,50%) δήλωσε ότι δεν παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη που διαχειρίζονται υποθέσεις θυτών (άνδρες και γυναίκες).

### Πίνακας 3.2.12

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι, παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη (παρακαλώ προσδιορίστε το είδος της εκπαίδευσης παρακάτω)	12.50%	3
Ναι, αλλά όχι εντός της υπηρεσίας (παρακαλώ προσδιορίστε το είδος της εκπαίδευσης παρακάτω)	8.33%	2
Όχι, δεν παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη	62.50%	15
Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	16.67%	4
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	4.17%	1
<b>TOTAL</b>		<b>25</b>

Ενδεικτικό είναι και το ποσοστό των απαντήσεων που δήλωσαν ότι λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση, αλλά όχι εντός του πλαισίου της υπηρεσίας όπου υπηρετούν



(8,33%), διευκρινίζοντας ότι λαμβάνουν, «Εθελοντική ενημέρωση, μελέτη άρθρων και παρακολούθηση σεμιναρίων» και «Επιμορφωτικά προγράμματα ΕΚΔΔΑ».

2 από τους φορείς ανέφεραν και διευκρίνισαν ότι: «Υπάρχει συνεργασία και εποπτεία από διεθνείς φορείς» και ότι είναι «Καταρτισμένοι από την βασική τους εκπαίδευση».

Στο ποσοστό του 12,50% ανήλθαν οι θετικές απαντήσεις για την παροχή ειδίκευσης, (μόλις 3 φορείς), οι οποίοι, προσδιορίζοντας το είδος της εκπαίδευσης, ανέφεραν τα παρακάτω:

- «ΚΥΡΙΩΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑ»

- «Λαμβάνεται εκπαίδευση για θέματα έμφυλης βίας αποκλειστικά από την πλευρά του θύματος. Δυστυχώς δεν έχει οργανωθεί από κάποιο εξειδικευμένο φορέα ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που να απευθύνεται σε ειδικούς που παρέχουν υποστήριξη σε θύτες ενδοοικογενειακής βίας. Είναι μια σοβαρή παράλειψη παρά τα κατά καιρούς αιτήματα των επαγγελματιών ψυχικής υγείας που δραστηριοποιούνται στο πεδίο»

- «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΑ».

### **Ερώτηση 2.13 - Τηρούνται πρωτόκολλα-συμφωνίες μεταξύ του φορέα σας και των συμμετεχόντων/ επωφελημένων από τα προγράμματα;**

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι απαντήσεις που δόθηκαν στο ερώτημα που τέθηκε προς τους εκπροσώπους σχετικά με την τήρηση ή μη των πρωτοκόλλων-συμφωνιών του φορέα τους με τους επωφελούμενους των προγραμμάτων. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους (66,67%) απάντησε αρνητικά, ενώ το 33,33% των φορέων έδωσε θετική απάντηση στην τήρηση των συμφωνιών με τους θύτες (άνδρες και γυναίκες), (βλ. Διάγραμμα 3.2.13) περιγράφοντας τα παρακάτω:

- «Στην πρώτη συνεδρία γίνεται συμφωνία σχετικά με την πορεία της συμβουλευτικής ( αριθμός συνεδριών, παραπομπή σε ψυχίατρο αν χρειάζεται κλπ) και σχετικά με την διακοπή αν υπάρξει βία»

- «Συμβόλαιο συμμετοχής και τήρησης απορρήτου»



- «ΜΕΣΩ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ»
- «GDPR, η εισαγγελική διάταξη χρησιμοποιείται ως θεραπευτικό συμβόλαιο»
- «Προκαθορισμένος αριθμός συναντήσεων με τον ίδιο και το θύμα»
- «Συμβόλαιο συνεργασίας»
- «Τηρούνται άτυπα όπως καθορίζονται στις πρώτες συναντήσεις»

### Πίνακας 3.2.13

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι, τηρούνται	33.33%	8
Όχι, δεν τηρούνται	66.67%	16
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

**Ερώτηση 2.14 - Υπάρχει συνεργασία του φορέα σας με άλλους φορείς, κατά την περίπτωση που θα διαπιστωθούν περιπτώσεις δραστών ψυχικά ασθενών ή εξαρτημένων από ουσίες κλπ.; Υπάρχει δυνατότητα παραπομπής των περιστατικών αυτών στον κατάλληλο φορέα;**

### Πίνακας 3.2.14

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι, διαχειριζόμαστε τις περιπτώσεις αυτές από κοινού με άλλες υπηρεσίες (παρακαλώ αναφέρατε τις υπηρεσίες αυτές παρακάτω)	29.17%	7
Ναι, παραπέμπουμε τον δράστη σε άλλο φορέα (παρακαλώ αναφέρατε τα πρωτόκολλα παραπομπής, τους φορείς και τον αριθμό των δραστών που παραπέμφθηκαν σε αυτούς, στην ενότητα παρακάτω)	29.17%	7
Όχι, η διαχείριση των εν λόγω περιπτώσεων γίνεται εσωτερικά στον φορέα μας	29.17%	7
Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	16.67%	4
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	4.17%	1
<b>TOTAL</b>		<b>26</b>

Η έρευνα εστίασε επίσης και την εξέταση του ενδεχόμενου συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων και με άλλους φορείς, όταν διαπιστώνεται ότι ο θύτης (άνδρας και γυναίκα) χρήζει επιπρόσθετης υποστήριξης/διαχείρισης λόγω ψυχικών ασθενειών ή εξάρτησης από ουσίες. Όπως φαίνεται και στον Πίνακα 3.2.14, οι 7 από τους φορείς (29,17%), απάντησε θετικά στο ερώτημα που



τέθηκε, καθώς και ότι διαχειρίζονται από κοινού τις περιπτώσεις αυτές με άλλες υπηρεσίες.

Οι απαντήσεις που λήφθηκαν στην θετική απάντηση για το ποιοι είναι οι φορείς με τους οποίους συνεργάζονται, αποτυπώνονται παρακάτω:

Ναι, διαχειριζόμαστε τις περιπτώσεις αυτές από κοινού με άλλες υπηρεσίες (παρακαλώ αναφέρατε τις υπηρεσίες αυτές παρακάτω)	Απαντήσεις
Τμήμα Προνοίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου Χίου	Οι περιπτώσεις δραστών ψυχικά ασθενών παραπέμπονται στην Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Χίου και οι εξαρτημένοι από ουσίες παραπέμπονται στη ΚΕΘΕΑ της Χίου.
Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων - ΚΕΘΕΑ ΧΙΟΣ	Γίνεται στα πλαίσια συνεργασίας από κοινού διαχείριση περιστατικών και σε κάποιες περιπτώσεις παραπομπή τους, αν κριθεί ότι οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται από το πλαίσιο της υπηρεσίας μας.
Ινστιτούτο Πρόληψης και Θεραπείας της Βίας και Προώθησης της Ισότητας των Φύλων "ΒΙΑ-ΣΤΟΠ"	ΚΕΘΕΑ, ΟΚΑΝΑ, ιδιωτικές και δημόσιες ψυχιατρικές κλινικές, πρωτοδικείο (για περιπτώσεις αστικού δικαίου), κοινωνικές υπηρεσίες, αστυνομία
Κέντρο Ψυχικής Υγείας Ορεστιάδας	ΚΕΘΕΑ, Π.Γ.Ν.Α
Κέντρο Κοινότητας Δήμου Πύλου - Νέστορος	Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΑΣ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΔΡΕΥΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ. ΠΧ ΟΚΑΝΑ, ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (ΓΙΑ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΛΠ) ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΑΣΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΚΙΝΗΤΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: ΚΙΝΗΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΗ ΜΟΝΑΔΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
Διεύθυνση Κοινωνικής προστασία και Αλληλεγγύης Δήμου Κερασινίου-Δραπετσώνας	Εάν το θύμα είναι για παράδειγμα ωφελούμενη του Κέντρου Γυναικών του Δήμου ή ωφελούμενος/η σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Κοινωνικής Υπηρεσίας, μπορεί να υπάρξει συνεργασία για την υπόθεση αυτή. Επίσης αν χρειαστεί παραπομπή για ψυχιατρική ή άλλη υποστήριξη παραπέμπονται στα Κέντρα Ψυχικής Υγείας, σε Κέντρο υγείας, σε νοσοκομείο της περιοχής ή σε εξειδικευμένη υπηρεσία (π.χ κεθεα). Εν δυνάμει θα μπορούσε να γίνει παραπομπή σε οποιαδήποτε υπηρεσία θα ήταν κατάλληλη ώστε να λάβει ολοκληρωμένες





	υπηρεσίες ο/η ωφελούμενος/η δράστης/δράστρια.
Εταιρία Κοινωνικής Ψυχιατρικής Π. Σακελλαρόπουλος	Εισαγγελία Πρωτοδικών Άμφισσας

7 φορές (29,17%) απάντησαν επίσης θετικά στο ερώτημα, με τη διαφορά ότι παραπέμπουν τους θύτες (άνδρες και γυναίκες) σε άλλους φορείς ακολουθώντας πρωτόκολλα παραπομπής, αναφερόμενοι ως εξής:

- «ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΜΕ ΤΟΝ ΔΡΑΣΤΗ ΣΕ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΌ ΕΞΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ, ΟΠΩΣ ΨΥΧΟΛΟΓΟΥΣ, ΨΥΧΙΑΤΡΟΥΣ ΚΑΘΟΣΟΝ Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΑΣ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΟ ΕΞΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ»

- «Ο φορέας μας παραπέμπει μέσω εισαγγελίας περιπτώσεις δραστών οι οποίοι διαπιστώνεται ότι χρειάζονται εξειδικευμένη υποστήριξη (ψυχικά ασθενείς ή χρήστες ουσιών). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ο φάκελος επιστρέφεται στην εισαγγελία με συγκεκριμένη αιτιολογία και συγκεκριμένη πρόταση για τον φορέα παραπομπής. Σχετικά με τον αριθμό παραπομπών, ως προεκταθεί»

- «ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΘΥΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΑΛΛΟ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΕΧΟΥΜΕ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ»

Το 29,17%, (7 φορές) απάντησαν ότι η διαχείριση των εν λόγω περιπτώσεων γίνεται εσωτερικά στον φορέα. Στο εν λόγω ερώτημα, 4 φορές (16,67%) δήλωσαν ότι δεν επιλέγουν αποκλειστικά έναν τρόπο διαχείρισης αλλά αναλόγως των περιστατικών, συνδυάζουν και άλλες επιλογές από τις δεδομένες.

**Ερώτηση 2.15 - Λαμβάνονται μέτρα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ειδικών αυτών προγραμμάτων; Γίνεται εσωτερική ή εξωτερική αξιολόγηση;**

Οι συμμετέχοντες φορείς, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των ειδικών προγραμμάτων, είχαν την ευκαιρία να καταθέσουν τον τρόπο των εσωτερικών διαδικασιών που λειτουργούν ως φορείς. Στον Πίνακα 3.2.15, παρατηρείται ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων φορέων (75%) απάντησε αρνητικά και διευκρίνισε ότι δεν



υπάρχει αξιολόγηση της υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών. Μόνο 3 φορείς εκ του συνόλου (12,50%) απάντησαν θετικά και δήλωσαν ότι ακολουθούν διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης. 2 φορείς (8,33%) δεν γνωρίζουν εάν γίνεται αξιολόγηση των προγραμμάτων από τους φορείς, (εσωτερικά ή εξωτερικά).

Ενώ κανένας από τους φορείς αυτούς δεν ακολουθεί διαδικασία αξιολόγησης, με την εμπλοκή εξωτερικών αξιολογητών.

Άξιο να αναφερθεί είναι το γεγονός ότι ένας από τους φορείς επέλεξε παραπάνω από δύο επιλογές απάντησης στο ερώτημα αυτό.

### Πίνακας 3.2.15

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι, ακολουθούμε διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης	12.50%	3
Ναι, ακολουθούμε διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης με την εμπλοκή εξωτερικών αξιολογητών	0%	0
Όχι, δεν υπάρχει αξιολόγηση της υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών	75.00%	18
Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε παρακάτω)	8.33%	2
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	8.33%	2
<b>TOTAL</b>		<b>25</b>

Στις διευκρινήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες σχετικά με τις διαδικασίες αξιολόγησης που ακολουθούν, αναφέρθηκαν τα εξής:

- «Αξιολογούμε στα πλαίσια της μονάδας, μέσω των εσωτερικών ομαδικών συναντήσεων προσωπικού του Κέντρου»
- «ΣΥΧΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΟΥ ΟΤΙ ΥΠΑΧΡΟΥΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΘΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ -ΟΤΑΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ- ΣΥΝΤΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΑΣ»
- «Δεν γίνεται αξιολόγηση (εσωτερική ή εξωτερική) ωστόσο είναι στην πρόθεση του φορέα μας να ενταχθεί ως μέρος της παρέμβασης τόσο στο τέλος όσο και μετά από διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών»
- «Αξιολογούνται εσωτερικά, κυρίως για την αντιμετώπιση δυσκολιών κατά τις συναντήσεις της Πολυκλαδικής Ομάδας»



**Ερώτηση 2.16 - Παρέχονται από τον φορέα σας υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας για αλλοδαπούς δράστες; Εάν ναι, οι μεταφραστές/διερμηνείς με τους οποίους συνεργάζεστε διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση;**

Η παροχή μεταφραστικής υπηρεσίας και διερμηνείας για αλλοδαπούς δράστες που εντάσσονται στα προγράμματα διαμεσολάβησης, τέθηκε επίσης προς διερεύνηση στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας. Οι συμμετέχοντες φορείς που διαθέτουν την δυνατότητα αυτή έπρεπε να διευκρινίσουν και το ενδεχόμενο ύπαρξης της κατάλληλης κατάρτισης των διερμηνέων όταν τίθεται θέμα διαχείρισης υποθέσεων θυτών (άνδρες και γυναίκες).

### Πίνακας 3.2.16

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι, υπάρχει εσωτερική υπηρεσία με καταρτισμένους μεταφραστές/διερμηνείς	0%	0
Ναι, παρέχουμε αυτές τις υπηρεσίες αλλά οι μεταφραστές/διερμηνείς συμβασιοποιούνται ανά περίπτωση	12.50%	3
Ναι, παρέχουμε αυτές τις υπηρεσίες αλλά οι μεταφραστές/διερμηνείς δεν διαθέτουν συνήθως ειδική κατάρτιση	12.50%	3
Όχι, δεν υπάρχει η δυνατότητα παροχής αυτών των υπηρεσιών και το επίπεδο της μετάφρασης/διερμηνείας εξαρτάται από το επίπεδο του εκάστοτε υπαλλήλου	62.50%	15
Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ	12.50%	3
<b>TOTAL</b>		<b>24</b>

Στον Πίνακα 3.2.16 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για το ερώτημα αυτό. 15 από τους συμμετέχοντες φορείς (62,50%) απάντησαν αρνητικά και, ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα παροχής αυτών των υπηρεσιών και, ότι το επίπεδο της μετάφρασης/διερμηνείας εξαρτάται από το επίπεδο του εκάστοτε υπαλλήλου. 3 από τους φορείς (12,50%) δήλωσαν ότι παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες αλλά, οι μεταφραστές/διερμηνείς συμβασιοποιούνται ανά περίπτωση. 3 από τους φορείς (12,50%) δεν απάντησαν στο ερώτημα, ενώ κανένας από τους φορείς δεν δήλωσε ότι υπάρχει εσωτερική υπηρεσία καταρτισμένων μεταφραστών/διερμηνέων.



**Ερώτηση 2.16β - Ποια θεωρείτε πως πρέπει να είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των μεταφραστών/διερμηνέων που συνεργάζονται με τον φορέα σας;**

Στην ερώτηση για το ποια είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των μεταφραστών/διερμηνέων που συνεργάζονται με τον φορέα, 6 από τους συμμετέχοντες απάντησαν ότι δεν γνωρίζουν, ενώ δόθηκαν και οι παρακάτω απαντήσεις:

- «Δεν έχουμε κάποιον μεταφραστή στην μονάδα. Αν είχαμε κάποιον σταθερό συνεργάτη θα έπρεπε να τηρεί τον κώδικα δεοντολογίας του φορέα και να είναι αποτελεσματικός στα καθήκοντα του»
- «Πρέπει να είναι πιστοποιημένοι, εμείς συνεργαζόμαστε με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου»
- «Ειδίκευση σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας»
- «ΕΑΝ ΧΡΕΙΑΣΤΟΥΜΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ/ΔΙΕΡΜΗΝΕΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΕ ΑΤΥΠΟ ΕΠΙΠΕΔΟ»
- «Να γνωρίζουν εκτός της γλώσσας του δράστη/ της δράστριας, πως να διαχειριστούν θέματα κουλτούρας αλλά και της ενδεικνυόμενης στάσης-χειρισμών κατά την διάρκεια των συνεδριών»
- «Τήρηση εχεμύθειας - απόρρητο, ενημέρωση για τον Ν.3500/2006 και τις προϋποθέσεις της ποινικής διαμεσολάβησης, βασικές γνώσεις κατανόησης συμβουλευτικής»
- «Τήρηση απορρήτου, γνώση ορολογίας, συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της συνεδρίας»
- «ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ»
- «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ»
- «Να γνωρίζουν τη γλώσσα, να μεταφράζουν σωστά τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις, να μην παίρνουν θέση στη συζήτηση, να μην γνωρίζονται μεταξύ τους, να μεταφράζουν απευθυνόμενοι στο πρόσωπο το οποίο ρωτάτε ή απαντά»
- «ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ»

**Ερώτηση 2.17 - Γνωρίζετε ποιο είναι το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των ειδικών αυτών προγραμμάτων (θεραπευτικά προγράμματα δραστών που λειτουργούν στην Ελλάδα, στα πλαίσια ποινικής διαμεσολάβησης);**

Στο ερώτημα σχετικά με το ποιο είναι το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των θεραπευτικών προγραμμάτων δραστών που λειτουργούν στην Ελλάδα, στο πλαίσιο ποινικής διαμεσολάβησης, το 95,83% (23 εκπρόσωποι φορέων)



δήλωσαν ότι δεν γνωρίζου για το κόστος των εν λόγω προγραμμάτων. Ενώ μόνο ένας εκ των εκπροσώπων απάντησε θετικά στο ερώτημα της χρηματοδότησης, (Πίνακας 3.2.17).

**Πίνακας 3.2.17**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	ΦΟΡΕΙΣ
Ναι	4.17%	1
Όχι	95.83%	23
TOTAL		24

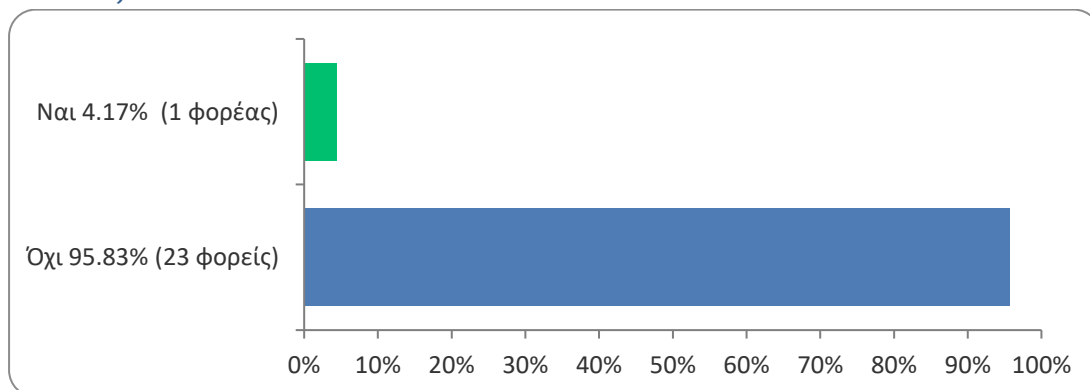
**Ερώτηση 2.17β - Παρακαλώ περιγράψτε το κόστος και τις πηγές χρηματοδότησης.**

Σχετικά με το ερώτημα του κόστους και των πηγών χρηματοδότησης, σχεδόν όλοι εκ των συμμετεχόντων φορέων δήλωσαν άγνοια επί του θέματος, με εξαίρεση το ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (Ε.Κ.Κ.Α.) που αναφέρθηκε ενδεικτικά ότι οι πηγές χρηματοδότησης του φορέα προέρχονται από τον Κρατικό προϋπολογισμό.

**Ερώτηση 2.18 - Υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση για τα ειδικά αυτά προγράμματα;**

Στο ερώτημα για το εάν υφίσταται σταθερή χρηματοδότηση για τα ειδικά αυτά προγράμματα, το 95,83% των εκπροσώπων των φορέων, απάντησαν αρνητικά, ενώ μόνο το ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ (Ε.Κ.Κ.Α.) απάντησε θετικά.

**Πίνακας 3.2.18**







## 4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

### 4.1 Συμπεράσματα

Η σημασία της έρευνας που διεξήχθη και παρουσιάζεται με την παρούσα αναφορά είναι αδιαμφισβήτητη.

Η παρούσα έρευνα δείχνει ότι, η ενδοοικογενειακή βία είναι ένα πραγματικό ζήτημα και ανέδειξε τη διάσταση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών οι οποίες κατέχουν το ποσοστό 85,26% των θυμάτων βίας και είναι πιο πιθανό να υποστούν βία. Το υψηλότερο ποσοστό της βίας που ασκήθηκε είναι η σωματική βλάβη, μια μορφή βίας η οποία ορίζεται σαφώς στο νόμο περί ενδοοικογενειακής βίας στην Ελλάδα.

Τα ευρήματα έδειξαν ότι στο 72,36% η βία ασκήθηκε από συζύγους-συντρόφους, ενώ η ηλικιακή ομάδα των 46-55 ετών με ποσοστό 39,70% αποτελεί την πλειοψηφία των δραστών/ριών.

Όσον αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης των δραστών/ριών, η έρευνα έδειξε ότι το υψηλότερο ποσοστό βίας ασκήθηκε από άτομα με δευτεροβάθμιο επίπεδο εκπαίδευσης, (απολυτήριο Λυκείου 38,69% και Γυμνασίου 25,13%), που στο σύνολό τους καταλαμβάνουν αριθμητικά περισσότερο από το μισό του αριθμού των δραστών/ριών (127 υποθέσεις). Τα ποσοστά βίας είναι μειωμένα όσο αυξάνεται το επίπεδο εκπαίδευσης των θυτών (άνδρες και γυναίκες) με το ποσοστό αυτών να ανέρχεται σε 1,01% και 0,50% των δραστών/ριες μεταπτυχιακού και διδακτορικού μορφωτικού επιπέδου αντίστοιχα.

Η παρούσα έρευνα έδειξε ότι, οι δράστες με εργασιακό καθεστώς πλήρους απασχόλησης καταλαμβάνουν το υψηλότερο ποσοστό (66,83%) των καταχωρημένων υποθέσεων.

Η περιοχή διαμονής βρέθηκε να είναι σημαντικός παράγοντας στην διαμόρφωση των ποσοστών καθώς έδειξε το ποσοστό 64,82% στην εξάπλωση της βίας στις





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

αστικές περιοχές. Οι κάτοικοι των πόλεων έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να βιώσουν βία από ό,τι οι κάτοικοι στις αγροτικές περιοχές (35,18%).

Σε ποσοστό 87,94% οι δράστες ήταν ημεδαποί, ενώ το ποσοστό 12,06% ήταν αλλοδαποί, Αλβανικής, Αρμένικης, Βουλγάρικης, Ιρανικής, Νοτίου Αφρικής, Μολδαβικής και Ρουμάνικης καταγωγής. Η συνιστώσα της εθνικότητας, πρέπει να ληφθεί υπόψη καθώς, μαζί με τις άλλες μεταβλητές, έχει τεράστιες συνέπειες στον αντίκτυπο στις δημόσιες υπηρεσίες και ευρύτερα στην κοινωνία και την οικονομία της χώρας.

Ως προς το είδος της βίας που ασκήθηκε, το υψηλότερο ποσοστό που επικράτησε ήταν το είδος της σωματικής βλάβης (58,29%), για την παράνομη βία ή απειλή το ποσοστό ανήλθε στο 24,62%, ενώ οι δράστες/ριες που άσκησαν σωματική βλάβη ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας εμφανίζονται σε ποσοστό 16,58%. Χαρακτηριστικό είναι το ποσοστό 28,14% για την επιλογή άλλου είδους βίας, διευκρινίζοντας ότι ήταν συνδυασμός παραπάνω από ένα είδος βίας, διαφοροποιώντας αισθητά το ποσοστό αυτό από την επικρατέστερη μορφή βίας. Το 1,901% από το σύνολο των καταχωρημένων υποθέσεων, άσκησαν σεξουαλική βία προς τα θύματά τους.

Η ερώτηση της προγενέστερης παραβατικότητας έδειξε ότι 52,76% δεν έχει διαπράξει παραβατική συμπεριφορά στο παρελθόν, ενώ το 18,59% των θυτών (άνδρες και γυναίκες) διαφαίνεται να έχει προβεί και σε προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά.

Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν ότι το ποσοστό 55,70% απάντησε θετικά στην ερώτηση για το εάν η πρώτη φορά άσκησης παραβατικής συμπεριφοράς αφορούσε άσκηση ενδοοικογενειακής βίας, οι αρνητικές απαντήσεις στο ίδιο ερώτημα ήταν 11,41%, ενώ το 32,89% δεν γνώριζε για το είδος της προγενέστερης βίας που άσκησε ο θύτης (άνδρας και γυναίκα). Στην περίπτωση των θετικών απαντήσεων, δόθηκαν οι εξής επιπρόσθετες διευκρινήσεις: α) *χρόνια χρήση ουσιών*, β) *περιστατικό βίας στην οικογένεια ή στη σχέση*, γ) *βία σε άλλα μέλη της οικογένειας*, δ) *απειλές κατά σωματικής ακεραιότητας*



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

Η ιστορικότητα του βιώματος της βίας κατά την παιδική-εφηβική ηλικία, έδειξε ότι το ποσοστό 76,87% των δραστών/ριών δεν είχαν ιστορικό βίας, το ποσοστό 16,08% του συνόλου των καταχωρημένων υποθέσεων ήταν θύματα ή μάρτυρες ενδοοικογενειακής βίας, το ποσοστό 2,51% ήταν θύματα σωματικής/σεξουαλικής κακοποίησης, ενώ το ελάχιστο ποσοστό (0,50%) είχαν βιώσει βία κατά γονέα ή μέλους της οικογένειας.

Η επιλογή της διαφορετικής μορφής βίας κατά την παιδική-εφηβική ηλικία ανήλθε στο ποσοστό 7,54% και έλαβε τις εξής διευκρινήσεις, α) κατόπιν εγκατάλειψης από τους γονείς μεγάλωσε σε δομή προστατευόμενη από την εκκλησία. Κατά τη διάρκεια της διαμονής του υπήρξαν περιστατικά παραβατικότητας, β) ενδοοικογενειακή βία ως παιδί (λεκτική ή σωματική), γ) θύμα σχολικού εκφοβισμού ως παιδί, δ) βίαιες συμπεριφορές σε ομάδες εφήβων, ε) μάρτυρας επιθετικής συμπεριφοράς του πατέρα προς τη μητέρα του (λεκτική βία που κάποιες φορές έφτανε σε σωματική), ζ) σωματική κακοποίηση από τον πατέρα στην παιδική και εφηβική ηλικία.

59

Από τα ευρήματα του 2<sup>ου</sup> Ερωτηματολογίου της έρευνας, τα αποτελέσματα έδειξαν μια σειρά στοιχείων και δεδομένων που καθρεφτίζουν με ουσιώδη τρόπο το μέγεθος και την πραγματική διάσταση του τρόπου και των δυνατοτήτων που διαθέτουν οι φορείς για τη διαχείριση αυτού του τόσο σημαντικού προβλήματος που ταλανίζει την πραγματικότητα της ελληνικής κοινωνίας, όπως είναι η ενδοοικογενειακή βία.

Το χρονικό πλαίσιο παρέμβασης, από τη στιγμή που κοινοποιείται μια εισαγγελική διάταξη για εφαρμογή της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης μέχρι να αναληφθεί το κάθε περιστατικό κυμαίνεται εντός του τριμήνου με ποσοστό 58.33%, ωστόσο το ποσοστό 25% των φορέων απάντησε ότι είναι στενότερο το χρονικό πλαίσιο παραπομπής και μπορεί να κυμαίνεται από αυθημερόν, εντός δύο εβδομάδων, ή εντός ενός μήνα.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Οι μορφές των συνεδριών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων από όλους τους φορείς (100%) είναι κυρίως ατομικές, χωρίς αυτό να αποκλείει και τις άλλες μορφές όπως, ομαδικές (8,33%), σε συνεδρίες με παρουσία του θύματος (8,33%) και, όπως διευκρινίζεται από έναν φορέα, οι ατομικές συνεδρίες γίνονται συνδυαστικά και με άλλου τύπου συνεδρίες όπως, ομαδικές συνεδρίες, θεραπεία ζεύγους, οικογενειακή θεραπεία, εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η επικινδυνότητα του δράστη, είναι ένα στοιχείο που αξιολογείται κατά την διάρκεια της παροχής συμβουλευτικής θεραπείας από το 45.83% των φορέων, με ενδεικτική επεξήγηση από κάποιους φορείς ότι η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα μετά την πρώτη συνεδρία, σε αρχικό στάδιο, και κατόπιν κατά την ψυχιατρική εκτίμηση, ή και σε κάθε στάδιο του προγράμματος. Σχετικά με το ποια εργαλεία αξιολόγησης χρησιμοποιούνται, η έρευνα έδειξε ότι ενδεδειγμένες μορφές αξιολόγησης είναι η χρήση ερωτηματολογίου κοινωνικού ιστορικού, η ψυχιατρική εκτίμηση μέσω ICD-10, η κλινική συνέντευξη και η μέθοδος των υποθετικών σεναρίων.

Για την πλειοψηφία των φορέων σε ποσοστό 54,17%, η αξιολόγηση της επικινδυνότητας δεν είναι ία μέθοδος που ακολουθείται κατά τη συμμετοχή των δραστηρίων/ριών στο πρόγραμμα θεραπείας.

Η χρονική διάρκεια των προγραμμάτων υλοποιείται στο μεγαλύτερο ποσοστό των φορέων εντός 5 έως 10 εβδομάδων (37.50%), η συχνότητα των συνεδριών μίας έως 4 φορές την εβδομάδα ακολουθείται από το 12,50% των φορέων, από 11 έως 20 εβδομάδες είναι η χρονική διάρκεια προγραμμάτων για το 33,33% των φορέων, 3 φορείς (12,50%) ακολουθούν χρονική διάρκεια από 31 έως 52 εβδομάδες, ενώ ένας φορέας (4,17%) εφαρμόζει χρονική διάρκεια από 21 έως 30 εβδομάδες.

Σχετικά με τη συχνότητα της συμμετοχής σε συνεδρίες, το 50% των φορέων απάντησε ότι η συχνότητα είναι μία φορά την εβδομάδα.



Το ποσοστό 41,67% απάντησε ότι η συχνότητα είναι μια φορά στις 15 ημέρες, ενώ το ποσοστό 8,33% των συμμετεχόντων ανέφερε τη συχνότητα της μίας συνεδρίας το μήνα.

Σχετικά με τον αριθμό των συνεδριών/συναντήσεων στο πλαίσιο των προγραμμάτων θεραπείας, το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων (54,17%) απάντησε 6 έως 10 συνεδρίες, το ποσοστό 25% των φορέων απάντησε 11 έως 20 συνεδρίες, το ίδιο ποσοστό των φορέων (8,33%) απάντησε 1 έως 5 συνεδρίες και 21 έως 30 συνεδρίες, ενώ ένας φορέας απάντησε άνω των 30 συνεδριών.

Οι ειδικότητες που στελεχώνουν τους φορείς και υλοποιούν τα συμβουλευτικά προγράμματα των δραστών/ριών είναι Ψυχολόγοι στο σύνολο των φορέων. Ωστόσο, οι ομάδες των ειδικών απαρτίζονται και με άλλες ειδικότητες όπως, Ψυχίατροι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Κοινωνιολόγοι, καθώς επίσης και Ιατροδικαστής, Δικηγόρος και Κοινωνική Ανθρωπολόγος.

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, έδειξαν ότι για το θέμα της ενημέρωσης και καθοδήγησης του θύματος ενδοοικογενειακής βίας, σχετικά με την πορεία και την επικινδυνότητα του δράστη, το 53,17% των φορέων παρέχει την καθοδήγηση αυτή, ενώ το 46,83% των φορέων ανέφερε ότι δεν γίνεται η εν λόγω ενημέρωση προς τα θύματα.

Για την υπό διερεύνηση τριετία, (2019, 2020, 2021) ο συνολικός αριθμός των παραπομπών θυτών (άνδρες και γυναίκες) από τις Εισαγγελίες ήταν:

- για το 2019 - **278** υποθέσεις, από τις οποίες εγκατέλειψαν το πρόγραμμα οι **10** θύτες (άνδρες και γυναίκες).
- για το 2020 - 400 υποθέσεις, από τις οποίες εγκατέλειψαν το πρόγραμμα μόνο οι **8** δράστες.
- για το 2021 - **548** υποθέσεις, από τους οποίους εγκατέλειψαν το πρόγραμμα οι **20** θύτες (άνδρες και γυναίκες).



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

Η συντριπτική πλειοψηφία, σε ποσοστό 62,50%, δήλωσε ότι δεν παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη που διαχειρίζονται υποθέσεις θυτών (άνδρες και γυναίκες), ενώ μόλις το 8,33% δήλωσε ότι λαμβάνει εκπαίδευση εκτός της υπηρεσίας. Το 12,50% των φορέων παρέχει ειδική εκπαίδευση, προσδιορίζοντας ότι το είδος αυτής της εκπαίδευσης είναι, σεμινάρια της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, σεμινάρια ιδιωτικού τύπου ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του επιστήμονα και εκπαίδευση από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Το 66,67%, το υψηλότερο ποσοστό των φορέων δεν τηρεί πρωτόκολλο-συμφωνία με τους επωφελούμενους των προγραμμάτων, ενώ το ποσοστό 33,33% του συνόλου των φορέων έδωσε θετική απάντηση στη τήρηση των συμφωνιών με τους θύτες (άνδρες και γυναίκες), περιγράφοντας ενδεικτικά ότι, οι συμφωνίες αυτές είναι διαδικασίες που εδραιώνονται στην πρώτη συνεδρία μέσω συμφωνίας σχετικά με την πορεία της συμβουλευτικής, μέσω συμβολαίου συνεργασίας, συμβολαίου συμμετοχής και τήρησης απορρήτου, ή τηρούνται άτυπα όπως καθορίζονται στις πρώτες συναντήσεις.

Η έρευνα έφερε στο φως και αποτελέσματα σχετικά με το ενδεχόμενο συνεργασίας των φορέων και με άλλους φορείς, όταν διαπιστώνεται ότι ο θύτης (άνδρας και γυναίκα) χρήζει επιπρόσθετης υποστήριξης/διαχείρισης λόγω ψυχικών ασθενειών ή εξάρτησης από ουσίες. Το 29,17% του συνόλου των φορέων απάντησε θετικά στο ερώτημα που τέθηκε, καθώς και ότι διαχειρίζονται από κοινού τις περιπτώσεις αυτές με άλλες υπηρεσίες, με εδραιωμένες διαδικασίες συνέργειας και αλληλεπίδρασης με άλλους φορείς πιο εξειδικευμένους στη διαχείριση υποθέσεων, ειδικά όταν οι δράστες/ριες φέρουν ψυχικές ασθένειες ή εξάρτηση από ουσίες.

Το 29,17% των φορέων απάντησε ότι η διαχείριση των υποθέσεων γίνεται εσωτερικά στον φορέα, ενώ 4 φορείς δήλωσαν ότι δεν επιλέγουν αποκλειστικά έναν τρόπο διαχείρισης αλλά αναλόγως των περιστατικών, συνδυάζουν και άλλες επιλογές συνδυαστικά με τις δεδομένες.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των ειδικών αυτών προγραμμάτων, οι συμμετέχοντες φορείς, κατέθεσαν εάν και με ποιο τρόπο αξιολογούνται οι εσωτερικές διαδικασίες που λειτουργούν ως φορείς. Το 75% των συμμετεχόντων φορέων δήλωσε ότι δεν υπάρχει αξιολόγηση της υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών. Το 12,50% των φορέων απάντησε θετικά και δήλωσε ότι ακολουθούνται διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης, 2 φορείς δεν γνωρίζουν εάν γίνεται, εσωτερικά ή εξωτερικά, διαδικασία αξιολόγησης των προγραμμάτων από τους φορείς, ενώ κανένας από τους φορείς δεν ακολουθεί διαδικασία αξιολόγησης, με την εμπλοκή εξωτερικών αξιολογητών.

Η μεταφραστική υπηρεσία και διερμηνεία για αλλοδαπούς δράστες που εντάσσονται στα προγράμματα διαμεσολάβησης είναι μια παροχή που, όπως έδειξε η έρευνα, δεν παρέχεται στο εσωτερικό πλαίσιο της λειτουργίας όλων των συμμετεχόντων φορέων. Σε ποσοστό 62,50%, οι φορείς δεν διαθέτουν καθόλου δυνατότητα παροχής μεταφραστικών υπηρεσιών και διερμηνείας, βασιζόμενοι στο επίπεδο του εκάστοτε υπαλλήλου, ενώ από το 12,50% των φορέων παρέχονται αυτές οι υπηρεσίες αλλά, οι μεταφραστές/διερμηνείς συμβασιοποιούνται ανά περίπτωση.

Από τις απαντήσεις που λήφθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας σχετικά με το ποια είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των μεταφραστών/διερμηνέων που συνεργάζονται με τον φορέα, οι εκπρόσωποι των φορέων απάντησαν ότι, πρέπει να είναι πιστοποιημένοι, να έχουν ειδικευση σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας, εκτός της γλώσσας του δράστη/ριας να γνωρίζουν πως να διαχειριστούν θέματα κουλτούρας αλλά και της ενδεικνυόμενης στάσης-χειρισμών κατά την διάρκεια των συνεδριών, να τηρούν εχεμύθεια - απόρρητο, ενημέρωση για τον Ν.3500/2006 και τις προϋποθέσεις της ποινικής διαμεσολάβησης όπως και βασικές γνώσεις κατανόησης συμβουλευτικής, γνώση ορολογίας, συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

Για το 95.83% των φορέων δεν υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση για την στήριξη των ειδικών αυτών προγραμμάτων και, το ίδιο ακριβώς ποσοστό φορέων, αγνοεί



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

για το ποιο είναι το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των προγραμμάτων θεραπείας δραστών που λειτουργούν στην Ελλάδα στο πλαίσιο ποινικής διαμεσολάβησης. Μόνο ένας εκ των εκπροσώπων φορέα (Ε.Κ.Κ.Α.) απάντησε θετικά στο ερώτημα της χρηματοδότησης και αναφέρθηκε ενδεικτικά ότι οι πηγές χρηματοδότησης του φορέα προέρχονται από τον Κρατικό προϋπολογισμό.

## 4.2 Προτάσεις

Βάσει των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας και των προβλημάτων που ανέδειξε, προκύπτουν ορισμένες προτάσεις βελτίωσης για την ενίσχυση του ισχύοντος πλαισίου και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας των φορέων και των θεραπευτικών προγραμμάτων.

- Η παρούσα μελέτη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω έρευνα προκειμένου να ελεγχθούν και διερευνηθούν επιπλέον στοιχεία για την ενδοοικογενειακή βία, όπως και για ορισμένες άλλες πτυχές της διάστασης των φύλων που δεν υπήρχε η ευκαιρία να διερευνηθεί πλήρως στην παρούσα έρευνα. Το φαινόμενο της έμφυλης βίας θα πρέπει να τεθεί στη διάθεση ερευνητικών κέντρων για περαιτέρω ανάλυση, ώστε να διεξαχθεί συστηματική πρωτογενής και δευτερογενής έρευνα πάνω στην έκταση αυτού του φαινομένου και να γίνουν καλύτερα κατανοητές οι πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος, όπως και να παρέχεται καλύτερη πληροφόρηση στην πολιτική και στις εκστρατείες υποστήριξης και πρόληψης.
- Διενέργεια ετήσιας αξιολόγησης των συμβουλευτικών προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση των υφιστάμενων παρεμβάσεων και τον σχεδιασμό νέων δράσεων και προγραμμάτων υποστήριξης των θυτών (άνδρες και γυναίκες). Τα προγράμματα πρέπει να υποστούν λεπτομερή έλεγχο και αξιολόγηση προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους. Αυτού του είδους ο έλεγχος θα πρέπει να διεξάγεται από ανεξάρτητο οργανισμό προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η αξιοκρατία.
- Οργάνωση, σχεδιασμός και υλοποίηση συστηματικών προγραμμάτων κατάρτισης και εξειδίκευσης των επιστημόνων που απαρτίζουν και στελεχώνουν τις ειδικές ομάδες των φορέων που υλοποιούν τα θεραπευτικά προγράμματα.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- Ενίσχυση των υφιστάμενων φορέων που υλοποιούν συμβουλευτικά-θεραπευτικά προγράμματα με εξειδικευμένο προσωπικό και ειδικότητες για παροχή ολιστικής προσέγγισης κατά την διαχείριση των υποθέσεων.
- Διερεύνηση και στόχευση για ένταξη σε προγράμματα ανταλλαγής καλών πρακτικών με αντίστοιχους φορείς άλλων χωρών, που λειτουργούν στο πλαίσιο συνδεσιμότητας υφιστάμενων διακρατικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, (Interreg, CERV, Erasmus +, κ.α.).
- Διασφάλιση χρηματοδότησης των φορέων για την υλοποίηση θεραπευτικών-συμβουλευτικών προγραμμάτων από πηγές χρηματοδότησης όπως: Ενωσιακούς πόρους, επιχορηγήσεις ΕΟΧ (EEA Grants), ΕΠΑ (Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης), Τακτικό προϋπολογισμό όπως και χορηγίες από ιδιώτες.
- Εδραίωση συντονισμένης, διεπιστημονικής και διατομεακής δράσης των εμπλεκόμενων φορέων για δημιουργία μνημονίων και πρωτοκόλλων συνεργασίας και ανάπτυξη αποτελεσματικών μέσων επικοινωνίας με τις Εισαγγελικές Αρχές.
- Δημιουργία εσωτερικής, δομημένης, ηλεκτρονικής βάσης συγκέντρωσης στοιχείων των φορέων, αλλά και ενός ενιαίου, κοινού εθνικού πληροφοριακού συστήματος, όπου όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να καταχωρούν και τηρούν αρχείο των υποθέσεων.
- Ένταξη των διερχόμενων/πολιτιστικών διαμεσολαβητών που συνεργάζονται με τους φορείς υλοποίησης θεραπευτικών προγραμμάτων, σε προγράμματα κατάρτισης με αντικείμενο τη δημιουργία ειδικών δεξιοτήτων για την κατανόηση του τρόπου χειρισμού διαμεσολάβησης με εμπιστευτικό και επαγγελματικό τρόπο αλλά και την εκπαίδευσή τους σε ειδικές γλωσσικές ορολογίες απαραίτητες στην ειδική διαμεσολάβηση.
- Κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί και θα επιδιωχθεί κατά την επόμενη φάση των focus groups η συμμετοχή φορέων που λειτουργούν και παρέχουν υπηρεσίες και σε άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας, (π.χ. Πάτρα), καθώς δεν είχαν ανταπόκριση συμμετοχής στην παρούσα φάση της έρευνας,.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- Τέλος, στην επόμενη φάση της έρευνας, όπου θα διεξαχθεί μέσω των focus groups, προτείνεται να συζητηθούν επιπλέον τα ζητήματα και οι περιορισμοί που εντοπίστηκαν στην παρούσα φάση της έρευνας (βλ ενότητα «2.3 Περιορισμοί και ζητήματα κατά τη διεξαγωγή της έρευνας»), προκειμένου να εξειδικευθούν περαιτέρω τα δεδομένα και να αντληθούν σαφέστερες απαντήσεις και να διερευνηθούν και εξειδικευτούν επιπλέον ζητήματα από τα οποία θα προκύψουν σημαντικά ευρήματα προς ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων.



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## 5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### 5.1 Ελληνική βιβλιογραφία

1. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (2021) Υπηρεσίες Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας, *Ετήσια Έκθεση Απολογισμού Έτους 2020*, διαθέσιμη στο:  
<http://www.astynomia.gr/images/stories/2021/files21/16062021endooikogerneiakivia.pdf>
2. Γνώση Αναπτυξιακή (2018) Η ποσοτική και ποιοτική αποτίμηση της βίας κατά των γυναικών την περίοδο 2008-2016 και η σύνδεση των ποιοτικών και ποσοτικών όψεων με την οικονομική κρίση. Νέες ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και προκλήσεις πολιτικής (3<sup>η</sup> έκδοση), *Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων*.
3. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (2021), *2η Ετήσια Έκθεση για τη Βία κατά των Γυναικών*, Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων, Αθήνα, διαθέσιμη στο:  
<https://isotita.gr/wp-content/uploads/2021/11/2h-ethsia-ekthesi.pdf>
4. SUNIA GEEL (Daphne Project) – Prevent and combat violence against children, young people and women and to protect victims and groups at risk (2013), *Έκθεση της Ελλάδας: Πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών, των εφήβων και των γυναικών. Προστασία θυμάτων και ομάδων υψηλού κινδύνου*. Διαθέσιμη στο:  
[https://www.exchangehouse.ie/userfiles/file/reports/Sunia%20Geel%201/SuniaGeel\\_output\\_WS1\\_1\\_3\\_07\\_CountryReport\\_GR\\_el.pdf](https://www.exchangehouse.ie/userfiles/file/reports/Sunia%20Geel%201/SuniaGeel_output_WS1_1_3_07_CountryReport_GR_el.pdf)



## 5.2 Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

1. Geldschläger, H., Ginés, O., Nax, D. & Ponce, A. (2015), *Outcome Measurement in European Perpetrator Programmes: A Survey*, Working paper 1 from the Daphne III project “IMPACT: Evaluation of European Perpetrator Programmes”, διαθέσιμο στο: [https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP\\_Network/redakteure/IMPACT/Daphne\\_III\\_Impact\\_-\\_Working\\_paper\\_1\\_-\\_Outcome\\_Measurement\\_in\\_European\\_Perpetrator\\_Programmes\\_-\\_A\\_Survey.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/IMPACT/Daphne_III_Impact_-_Working_paper_1_-_Outcome_Measurement_in_European_Perpetrator_Programmes_-_A_Survey.pdf)
2. Geldschläger, H. (ENGAGE project coordinator) (2019), *ENGAGE Roadmap for frontline professionals interacting with male perpetrators of domestic violence and abuse to ensure a coordinated multi-agency response to perpetrators*, διαθέσιμο στο : [https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP\\_Network/redakteure/ENGAGE/engage\\_EN\\_190313\\_web.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/ENGAGE/engage_EN_190313_web.pdf)
3. Hester, M., Lilley, S.-J., O’Prey, L. & Budde, J. (2015), *Overview and Analysis of Research Studies Evaluating European Perpetrator Programmes*, Working paper 2 from the Daphne III project “IMPACT: Evaluation of European Perpetrator Programmes”, διαθέσιμο στο: [https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP\\_Network/redakteure/IMPACT/Daphne\\_III\\_Impact\\_-\\_Working\\_paper\\_2\\_-\\_Overview\\_and\\_Analysis\\_of\\_Research\\_Studies\\_-\\_Evaluating\\_European\\_Perpetrator\\_Programmes.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/IMPACT/Daphne_III_Impact_-_Working_paper_2_-_Overview_and_Analysis_of_Research_Studies_-_Evaluating_European_Perpetrator_Programmes.pdf)
4. Hester, M., Lilley, S.- J., (2016), Domestic and sexual violence perpetrator programmes: Article 16 of the Istanbul Convention. A collection of papers on the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, διαθέσιμο στο : <https://edoc.coe.int/en/violence-against-women/7144-domestic-and-sexual-violence-perpetrator-programmes-article-16-of-the-istanbul-convention.html>
5. Hines, D., Brown, J., Dunning, E. (2007) Characteristics of Callers to the Domestic Abuse Helpline for Men. *Journal of Family Violence*, 22, 63-72.
6. The European Network for the Work with Perpetrators (2008) *Work with Perpetrators of Domestic Violence in Europe – Daphne II Project 2006 – 2008*, διαθέσιμο στο: <https://www.work-with-perpetrators.eu/>





7. The European Network for the Work with Perpetrators (2016) Mapping Report on: Building and strengthening partnerships in work with perpetrators to prevent violence against women and children, διαθέσιμο στο: <https://www.work-with-perpetrators.eu/resources/reports/working-group-reports/mapping-report-2016>
8. The European Network for the Work with Perpetrators (2017) National Reports 2017, διαθέσιμο στο: <https://www.work-with-perpetrators.eu/resources/reports/national-reports/national-reports-2017>
9. The European Network for the Work with Perpetrators (2018) Working Document- Guidelines to develop standards for programmes working with perpetrators of domestic violence, Version 3, διαθέσιμο στο: [https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP\\_Network/redakteure/Guidelines/WWP\\_EN\\_Guidelines\\_for\\_Standards\\_v3\\_2018.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Guidelines/WWP_EN_Guidelines_for_Standards_v3_2018.pdf)
10. The European Network for the Work with Perpetrators (2020) Summary of adopted GREVIO reports relevant for Perpetrator Programmes (PP) for domestic and gender-based violence, διαθέσιμο στο: [https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP\\_Network/redakteure/Istanbul GREVIO/GR EVIO/Adopted Grevio Reports.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Istanbul_GREVIO/GR_EVIO/Adopted_Grevio_Reports.pdf)
11. Walker, S-J. , Hester, M., & Turner, W. (2018), Evaluation of European Domestic Violence Perpetrator Programmes: Toward a Model for Designing and Reporting Evaluations Related to Perpetrator Treatment Interventions, *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 62(4), διαθέσιμο στο: [https://research-information.bris.ac.uk/ws/files/85939898/Walker Hester Turner IJOTCC accepted.pdf](https://research-information.bris.ac.uk/ws/files/85939898/Walker_Hester_Turner_IJOTCC_accepted.pdf)
12. *Domestic violence perpetrator programmes: an historical overview*, διαθέσιμο στο <http://repository.londonmet.ac.uk/id/eprint/1458>
13. *The Violence Against Women Act: Overview, Legislation, and Federal Funding*, διαθέσιμο στο <https://www.utsystem.edu/sites/default/files/offices/police/files/annual-promotional-exams/vawa.pdf>





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΑΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

#### 14. Outcome Evaluation Strategies for Domestic Violence Service Programs

Receiving FVPSA Funding, διαθέσιμο στο

<https://nrcdv.org/FVPSAOutcomes/Manual/FVPSAOutcomesManual.pdf>



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



## 6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

### 6.1 Παράρτημα 1

Πρότυπο ερωτηματολογίου που θα απευθύνεται στους φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας

#### 1<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο

*Ποιο είναι το προφίλ των δραστών (κοινωνικό-δημογραφικά χαρακτηριστικά) που έχουν παρακολουθήσει τα ειδικά συμβουλευτικά-θεραπευτικά προγράμματα τα έτη 2019-2021;*

##### 1) Φύλο δράστη/ριας

- Άνδρας
- Γυναίκα
- Δεν ταυτίζεται με κανένα από τα δύο

71

##### 2) Φύλο θύματος

- Άνδρας
- Γυναίκα
- Δεν ταυτίζεται με κανένα από τα δύο

##### 3) Σχέση θύματος - δράστη/ριας

- Συγγένεια α' βαθμού (πατέρας, μητέρα, τέκνο)
- Συγγένεια β' βαθμού (αδέλφια, παππούς-γιαγιά, εγγόνια)
- Σύζυγος- σύντροφος
- Σύντροφος γονέα
- Άλλο

##### 4) Ηλικία δράστη/ριας (συμπληρωμένα έτη)



- Κάτω των 25 ετών
- 26-35 ετών
- 36-45 ετών
- 46-55 ετών
- 56- 65 ετών
- Άνω των 65 ετών

5) Μορφωτικό/ εκπαιδευτικό επίπεδο δράστη/ριας

- Καμία τυπική εκπαίδευση (δεν πήγε σχολείο)
- Βασική εκπαίδευση (απολυτήριο δημοτικού)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (απολυτήριο Γυμνασίου)
- Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (απολυτήριο Λυκείου)
- Τριτοβάθμια – Πανεπιστημιακή εκπαίδευση
- Μεταπτυχιακές σπουδές
- Διδακτορικό

72

6) Εργασιακή κατάσταση δράστη/ριας

- Άνεργος/η
- Εργαζόμενος/η πλήρους απασχόλησης
- Εργαζόμενος/η μερικής απασχόλησης
- Συνταξιούχος

7) Γεωγραφική περιοχή - τόπος διαμονής δράστη/ριας

- Αστικό Κέντρο
- Αγροτική περιοχή

8) Εθνικότητα/ υπηκοότητα δράστη/ριας

- Ημεδαπός- Ημεδαπή
- Αλλοδαπός - Αλλοδαπή (παρακαλώ συμπληρώστε)



9) Είδος βίας που ασκήθηκε

- Σωματική βλάβη
- Σωματική βλάβη ενώπιον ανήλικου μέλους της οικογένειας
- Παράνομη βία ή απειλή
- Σεξουαλική βία
- Άλλο (παρακαλώ περιγράψτε)

10) Προγενέστερη παραβατική συμπεριφορά

- Ναι (παρακαλώ περιγράψτε και μεταβείτε στην ερώτηση 11)
- Όχι
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

11) Η πρώτη φορά που ασκήθηκε παραβατική συμπεριφορά αφορούσε την άσκηση ενδοοικογενειακής βίας:

- Ναι (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Όχι
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

12) Ιστορικό βίας δράστη/ριας κατά την παιδική-εφηβική του/της ηλικία

- Κανένα
- Θύμα ή μάρτυρας ενδοοικογενειακής βίας (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Θύμα σωματικής/ σεξουαλικής κακοποίησης (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Άσκηση βίας κατά γονέα/ μέλους οικογένειας (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Άλλο



## 2<sup>ο</sup> Ερωτηματολόγιο

**Ερώτηση 1:** Από τη στιγμή που κοινοποιείται μια εισαγγελική διάταξη για εφαρμογή της διαδικασίας της ποινικής διαμεσολάβησης, πόσος καιρός μεσολαβεί μέχρι να αναληφθεί το κάθε περιστατικό από εσάς;

- Εντός τριμήνου
- Μεταξύ 3 και 6 μηνών
- Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους
- Μεταξύ 1 και 2 ετών
- Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)

**Ερώτηση 2:** Αναφέρατε τη δομή των συμβουλευτικών-θεραπευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται από τον φορέα σας

- Ατομικές συνεδρίες
- Ομαδικές συνεδρίες
- Εφαρμογή πρωτοκόλλων (παρακαλώ περιγράψτε)
- Συνεδρίες παρόντος του θύματος
- Άλλο (παρακαλώ περιγράψτε)

**Ερώτηση 3:** Αναφέρατε τις ειδικότητες και τον αριθμό των επαγγελματιών που στελεχώνουν τα συγκεκριμένα προγράμματα

- Ψυχολόγος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)
- Ψυχίατρος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)
- Κοινωνικός Λειτουργός (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)
- Κοινωνιολόγος (παρακαλώ αναφέρατε και αριθμό)
- Άλλο (παρακαλώ αναφέρατε ειδικότητα και αριθμό)

**Ερώτηση 4:** Γίνεται αξιολόγηση της επικινδυνότητας του δράστη που συμμετέχει στο πρόγραμμα;



- Ναι (παρακαλώ αναφέρατε σε ποιο στάδιο του προγράμματος και με τη χρήση ποιου εργαλείου)
- Όχι

**Ερώτηση 5:** Ποια είναι η χρονική διάρκεια των προγραμμάτων;

- Από 1 έως 4 εβδομάδες
- Από 5 έως 10 εβδομάδες
- Από 11 έως 20 εβδομάδες
- Από 21 έως 30 εβδομάδες
- Από 31 έως 52 εβδομάδες

**Ερώτηση 6:** Ποια η συχνότητα των συνεδριών;

- Μια φορά την εβδομάδα
- Μια φορά τις 15 μέρες
- Μια φορά τον μήνα

**Ερώτηση 7:** Ποιος είναι ο αριθμός των συνεδριών – συναντήσεων των προγραμμάτων;

- 1-5 συνεδρίες
- 6-10 συνεδρίες
- 11-20 συνεδρίες
- 21-30 συνεδρίες
- Άνω των 30 συνεδριών

**Ερώτηση 8:** Πόσοι/ες δράστες/ριες παραπέμφθηκαν από την Εισαγγελία, ανά έτος;

- 2019 ..... δράστες/ριες
- 2020 ..... δράστες/ριες
- 2021 ..... δράστες/ριες

**Ερώτηση 9:** Πόσοι/ες από αυτούς/ες προσήλθαν στην πρώτη συνεδρία, ανά έτος;





ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ



ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ  
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ  
ΥΠΕΚΥΠ



noisis  
Σύμβουλοι Ανάπτυξης



ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ  
ΔΙΚΑΙΟΥ  
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ

- 2019 ..... δράστες/ριες
- 2020 ..... δράστες/ριες
- 2021 ..... δράστες/ριες

**Ερώτηση 10:** Πόσοι/ες από αυτούς/ες που παραπέμφθηκαν εγκατέλειψαν το πρόγραμμα (drop out) στην πορεία;

- 2019 ..... δράστες/ριες
- 2020 ..... δράστες/ριες
- 2021 ..... δράστες/ριες

**Ερώτηση 11:** Παρέχεται από τον φορέα σας ενημέρωση και καθοδήγηση του θύματος ενδοοικογενειακής βίας σε σχέση με την πορεία και την επικινδυνότητα του δράστη;

- Ναι (παρακαλώ περιγράψτε)
- Όχι

76

**Ερώτηση 12:** Λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση/επαγγελματική κατάρτιση τα στελέχη- υπάλληλοί σας;

- Ναι, παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη (παρακαλώ προσδιορίστε το είδος της εκπαίδευσης)
- Ναι, αλλά όχι εντός της υπηρεσίας (παρακαλώ προσδιορίστε το είδος της εκπαίδευσης)
- Όχι, δεν παρέχεται ειδική εκπαίδευση στα εμπλεκόμενα στελέχη
- Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

**Ερώτηση 13:** Τηρούνται πρωτόκολλα-συμφωνίες μεταξύ του φορέα σας και των συμμετεχόντων/ επωφελημένων από τα προγράμματα;

- Ναι, τηρούνται (παρακαλώ περιγράψτε)
- Όχι, δεν τηρούνται



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα  
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΕΣΠΑ  
2014-2020  
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



**Ερώτηση 14:** Υπάρχει συνεργασία του φορέα σας με άλλους φορείς, κατά την περίπτωση που θα διαπιστωθούν περιπτώσεις δραστών ψυχικά ασθενών ή εξαρτημένων από ουσίες κλπ.; Υπάρχει δυνατότητα παραπομπής των περιστατικών αυτών στον κατάλληλο φορέα;

- Ναι, διαχειριζόμαστε τις περιπτώσεις αυτές από κοινού με άλλες υπηρεσίες (παρακαλώ αναφέρατε τις υπηρεσίες αυτές)
- Ναι, παραπέμπουμε τον δράστη σε άλλο φορέα (παρακαλώ αναφέρατε τα πρωτόκολλα παραπομπής, τους φορείς και τον αριθμό των δραστών που παραπέμφθηκαν σε αυτούς)
- Όχι, η διαχείριση των εν λόγω περιπτώσεων γίνεται εσωτερικά στον φορέα μας
- Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

**Ερώτηση 15:** Λαμβάνονται μέτρα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ειδικών αυτών προγραμμάτων; Γίνεται εσωτερική ή εξωτερική αξιολόγηση;

77

- Ναι, ακολουθούμε διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης
- Ναι, ακολουθούμε διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης με την εμπλοκή εξωτερικών αξιολογητών
- Όχι, δεν υπάρχει αξιολόγηση της υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών
- Άλλο (παρακαλώ διευκρινίστε)
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

**Ερώτηση 16:** Παρέχονται από τον φορέα σας υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας για αλλοδαπούς δράστες; Εάν ναι, οι μεταφραστές/διερμηνείς με τους οποίους συνεργάζεστε διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση;

- Ναι, υπάρχει εσωτερική υπηρεσία με καταρτισμένους μεταφραστές/διερμηνείς



- Ναι, παρέχουμε αυτές τις υπηρεσίες αλλά οι μεταφραστές/διερμηνείς συμβασιοποιούνται ανά περίπτωση
- Ναι, παρέχουμε αυτές τις υπηρεσίες αλλά οι μεταφραστές/διερμηνείς δεν διαθέτουν συνήθως ειδική κατάρτιση
- Όχι, δεν υπάρχει η δυνατότητα παροχής αυτών των υπηρεσιών και το επίπεδο της μετάφρασης/διερμηνείας εξαρτάται από το επίπεδο του εκάστοτε υπαλλήλου
- Δε γνωρίζω/ δεν απαντώ

**Ερώτηση 16β:** Ποια θεωρείτε πως πρέπει να είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των μεταφραστών/διερμηνέων που συνεργάζονται με τον φορέα σας;

**Ερώτηση 17:** Γνωρίζετε ποιο είναι το κόστος και οι πηγές χρηματοδότησης των ειδικών αυτών προγραμμάτων;

- Ναι (παρακαλώ μεταβείτε στην ερώτηση 16β)
- Όχι

78

**Ερώτηση 17β:** Παρακαλώ περιγράψτε το κόστος και τις πηγές χρηματοδότησης.

**Ερώτηση 18:** Υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση για τα ειδικά αυτά προγράμματα;

- Ναι
- Όχι



## 6.2 Παράρτημα 2

### Έντυπο πληροφόρησης συμμετεχόντων στην Έρευνα

Τίτλο της έρευνας: **«Μελέτη για το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας»**

Αναθέτουσα Αρχή: **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων - Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων  
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπ. Εσωτερικών**

Φορείς υλοποίησης: **NOISIS - Σύμβουλοι Επιχειρησιακής Στρατηγικής και Ανάπτυξης Α.Ε.  
Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή & Δημήτρη Τσάτσου**

Στοιχεία επικοινωνίας: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΓΚΟΛΗ – Email: [agkoli@noisis.gr](mailto:agkoli@noisis.gr) 6972210999

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΡΟΥΣΣΙΔΗ – Email: [kroussidi@cecl.gr](mailto:kroussidi@cecl.gr) 6984655575

Προσκαλείστε να συμμετάσχετε στην ερευνητική μελέτη που διεξάγεται από τους ανωτέρω φορείς και η οποία λαμβάνει χώρα στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

79

Η **«Μελέτη για το προφίλ των δραστών ενδοοικογενειακής βίας, αξιολόγηση των θεραπευτικών προγραμμάτων για τους δράστες, προτάσεις βελτίωσης των θεραπευτικών προγραμμάτων με στόχο την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας»** αποτελεί το υποέργο 7 της Πράξης: **«Εξειδικευμένη υποστήριξη του Μηχανισμού – Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων»** του Επιχειρησιακού Προγράμματος **«Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020»** με Κωδ. ΟΠΣ 5001377.

#### 1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ερευνητική μελέτη στοχεύει στη συλλογή δεδομένων και στοιχείων, αναφορικά με τον ετήσιο αριθμό των δραστών που εντάχθηκαν, διέκοψαν ή ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα προκειμένου να:

- σκιαγραφήσει το προφίλ του δράστη ενδοοικογενειακής βίας, κάνοντας διακριτή αναφορά στον δράστη που άσκησε για πρώτη φορά ενδοοικογενειακή βία και στον δράστη που ασκεί ενδοοικογενειακή βία κατ'εξακολούθηση,
- χαρτογραφήσει τους φορείς που υλοποιούν συμβουλευτικά - θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης,



- αξιολογήσει τους φορείς που υλοποιούν συμβουλευτικά - θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης σε όλη τη χώρα,
- αναδείξει αποτελεσματικούς τρόπους δόμησης των θεραπευτικών προγραμμάτων δραστών ενδοοικογενειακής βίας με στόχο την έγκαιρη προληπτική παρέμβαση για την αποφυγή της επανάληψης της ενδοοικογενειακής βίας,
- κοστολογήσει τα θεραπευτικά προγράμματα δραστών ενδοοικογενειακής βίας και να αναφέρει τις πηγές χρηματοδότησής τους,
- προτείνει νομοθετικές πρωτοβουλίες ή άλλες ενέργειες για:
  - τη βελτίωση της συνεργασίας των φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας
  - τη διαδικασία αντιμετώπισης των δραστών ενδοοικογενειακής βίας για την έγκαιρη προστασία των γυναικών θυμάτων (καθώς και των παιδιών τους).

Για την επίτευξη του σκοπού της έρευνας έχουν διαμορφωθεί τέσσερα (4) σύγχρονα ερευνητικά εργαλεία - ερωτηματολόγια, για την:

- συλλογή και ανάλυση στατιστικών δεδομένων για τους δράστες ενδοοικογενειακής βίας, συμπεριλαμβανομένων των επίσημων στατιστικών που διατίθενται από τους φορείς
- καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης αντιμετώπισης του δράστη ενδοοικογενειακής βίας, μέσω θεραπευτικών προγραμμάτων στην Ελλάδα.

## 2. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ. ΓΙΑΤΙ ΕΧΕΤΕ ΠΡΟΣΚΛΗΘΕΙ;

Στην παρούσα φάση, στο πλαίσιο συμμετοχής και συνεργασίας, έχουν προσκληθεί να συμμετέχουν φορείς που υλοποιούν θεραπευτικά προγράμματα σε δράστες ενδοοικογενειακής βίας στο πλαίσιο της ποινικής διαμεσολάβησης σε όλη τη χώρα.

## 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Καλείστε να συμβάλετε στα αποτελέσματα της έρευνας που θα επιτευχθούν μέσω ενός συνδυασμού ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων, για την απόκτηση και συλλογή πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων.

Σε πρώτο στάδιο, η διεξαγωγή της έρευνας θα γίνει μέσω πρότυπου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που αποτελείται από τα Ερωτηματολόγια 1 και 2 τα οποία περιέχουν «κλειστές» και «ανοικτές» ερωτήσεις.





Το **Ερωτηματολόγιο 1**, έχει σχεδιαστεί με στόχο να καταρτιστεί το προφίλ των δραστών μέσω της καταγραφής δεδομένων σχετικά με το δημογραφικό και κοινωνικό προφίλ τους, τη σχέση με το θύμα, την οικογενειακή κατάσταση, τον τόπο καταγωγής τους, το εκπαιδευτικό επίπεδο, την επαγγελματική κατάσταση, την επανάληψη ή μη της βιαιότητας, κ.α.

Το **Ερωτηματολόγιο 2**, αποσκοπεί στην συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών για την ανάλυση των δεδομένων που αφορούν στη διαδικασία ποινικής διαμεσολάβησης και υλοποίησης θεραπευτικών προγραμμάτων.

Καθώς η έρευνα στοχεύει στο να είναι αντιπροσωπευτική, επισημαίνεται ότι, στην ηλεκτρονική αποτύπωση του ερωτηματολογίου θα πρέπει τα ερωτήματα να επαναλαμβάνονται για κάθε δράστη/ρια που έχει παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα στον εκάστοτε φορέα και για κάθε έτος αναφοράς. Συνεπώς:

- το **Ερωτηματολόγιο 1** θα συμπληρωθεί **κατ' επανάληψη** για κάθε δράστη, ακολουθώντας την αυτόματη διαδρομή ανακατεύθυνσης του συνδέσμου. Κατά τη στιγμή της συμπλήρωσης του **Ερωτηματολογίου 1**, ο συμμετέχων θα πρέπει να έχει στη διάθεσή του/της τα κοινωνικο-δημογραφικά στοιχεία για κάθε έναν/μια δράστη/ρια που έχει παραπεμφθεί να παρακολουθήσει το θεραπευτικό πρόγραμμα του φορέα για κάθε έτος (**2019, 2020, 2021**), καθώς θα κληθεί να απαντήσει στα ερωτήματα αναφορικά με τον/ην κάθε δράστη/ρια ξεχωριστά.
- το έτος αναφοράς, αφορά το έτος που ξεκίνησε ο/η δράστης/ρια τις συνεδρίες, ανεξαρτήτως του ποιου έτους τις ολοκλήρωσε και, η καταγραφή των χαρακτηριστικών του να γίνεται **μόνο 1 φορά δηλαδή κατά το έτος που ξεκίνησε τις συνεδρίες στον φορέα**. Π.χ.: εάν ένας δράστης έχει ξεκινήσει το θεραπευτικό πρόγραμμα το 2019 και συνεχίζει και την επόμενη χρονιά, θα αποτυπωθεί μόνο στο ερωτηματολόγιο του 2019. Άρα στο σημείο που αναφέρεται το έτος αναφοράς σε συνδυασμό με τον δράστη η αποτύπωση γίνεται μόνο 1 φορά στο έτος έναρξης συμμετοχής στο πρόγραμμα.
- το **Ερωτηματολόγιο 2** θα χρειαστεί να συμπληρωθεί **μόνο μία φορά** από τον κάθε φορέα.

Το δεύτερο στάδιο της έρευνας, που θα διεξαχθεί σε επόμενο χρόνο και μετά την συλλογή και ανάλυση των αποτελεσμάτων του πρώτου σταδίου, αφορά σε ποιοτικού τύπου ημιδομημένες συνεντεύξεις και εστιασμένη συζήτηση (focus groups) για στελέχη των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας





#### 4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στο πλαίσιο της έρευνας στην οποία καλείστε να λάβετε μέρος, κατά τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων, εξασφαλίζεται η τήρηση όλων των προδιαγραφών της ερευνητικής δεοντολογίας και εμπιστευτικότητας.

- Οι απαντήσεις των ερωτηματολογίων θα είναι ανώνυμες και τα προσωπικά σας στοιχεία θα είναι κωδικοποιημένα και προστατευμένα.
- Η ταυτότητά σας δεν θα αποκαλυφθεί σε πιθανές δημοσιεύσεις, παρουσιάσεις ή επιστημονικές αναφορές που πιθανόν να προκύψουν από τη συγκεκριμένη μελέτη.
- Η επεξεργασία των δεδομένων που παραχωρούνται για την έρευνα, βασίζεται στην ρητή συγκατάθεσή σας.

Σας ενθαρρύνουμε να συμπληρώσετε τα ερωτηματολόγια της έρευνας ακολουθώντας τους παρακάτω συνδέσμους:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 1 <https://www.surveymonkey.com/r/X9FGW9K>

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 2 <https://www.surveymonkey.com/r/6JNJCQH>

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συμμετοχή σας στην έρευνα!